MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

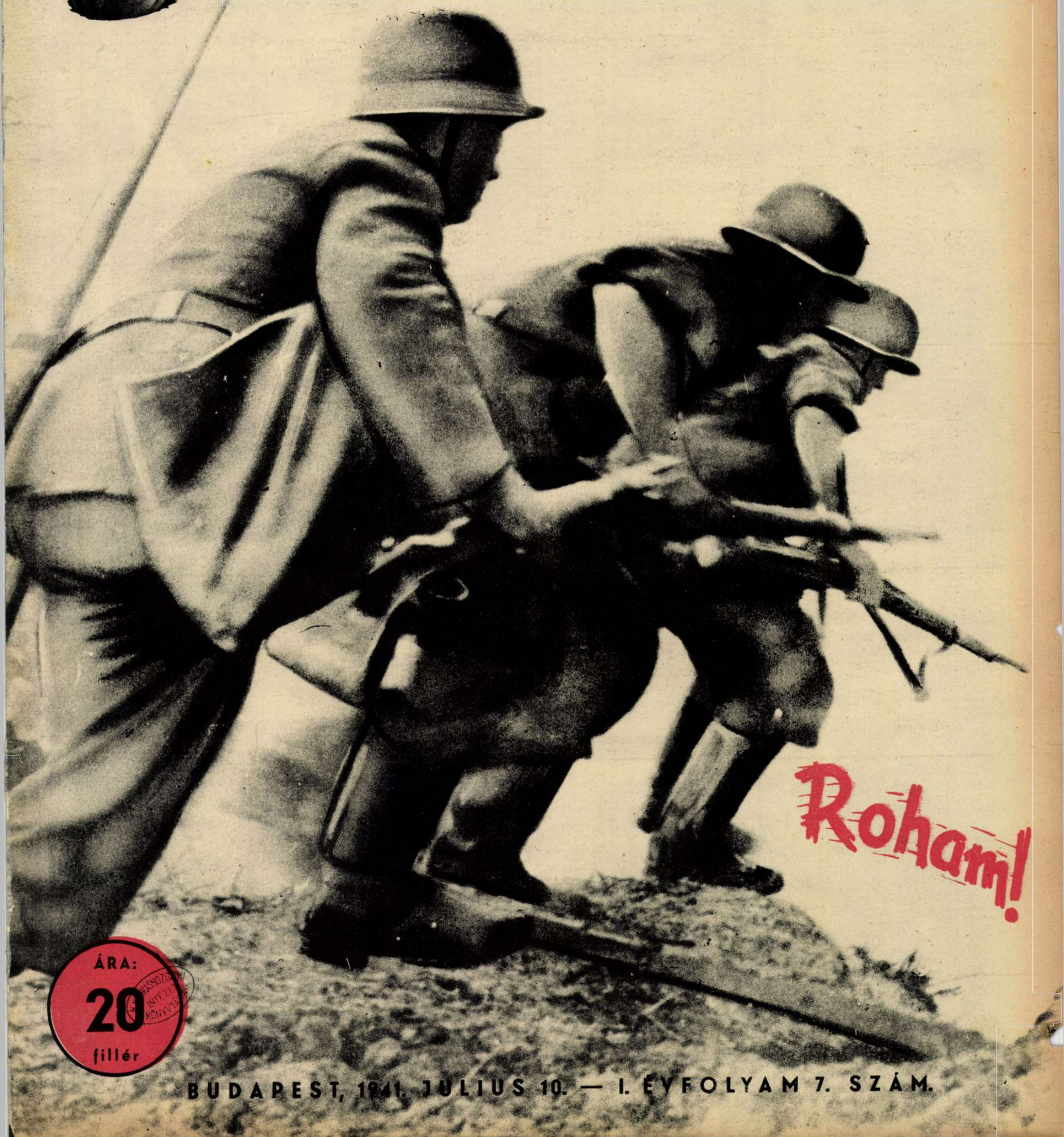

Roham!

ÁRA: 20 fillér

MAGYAR SZOCIOGRÁFIAI INTÉZET KÖNYVTÁRA

BUDAPEST, 1941. JULIUS 10. — I. ÉVFOLYAM 7. SZÁM.

A NÉMET CSAPATOK BEVONULÁSA KOVNOBA

Égő garázs és istálló az elfoglalt város szélén.

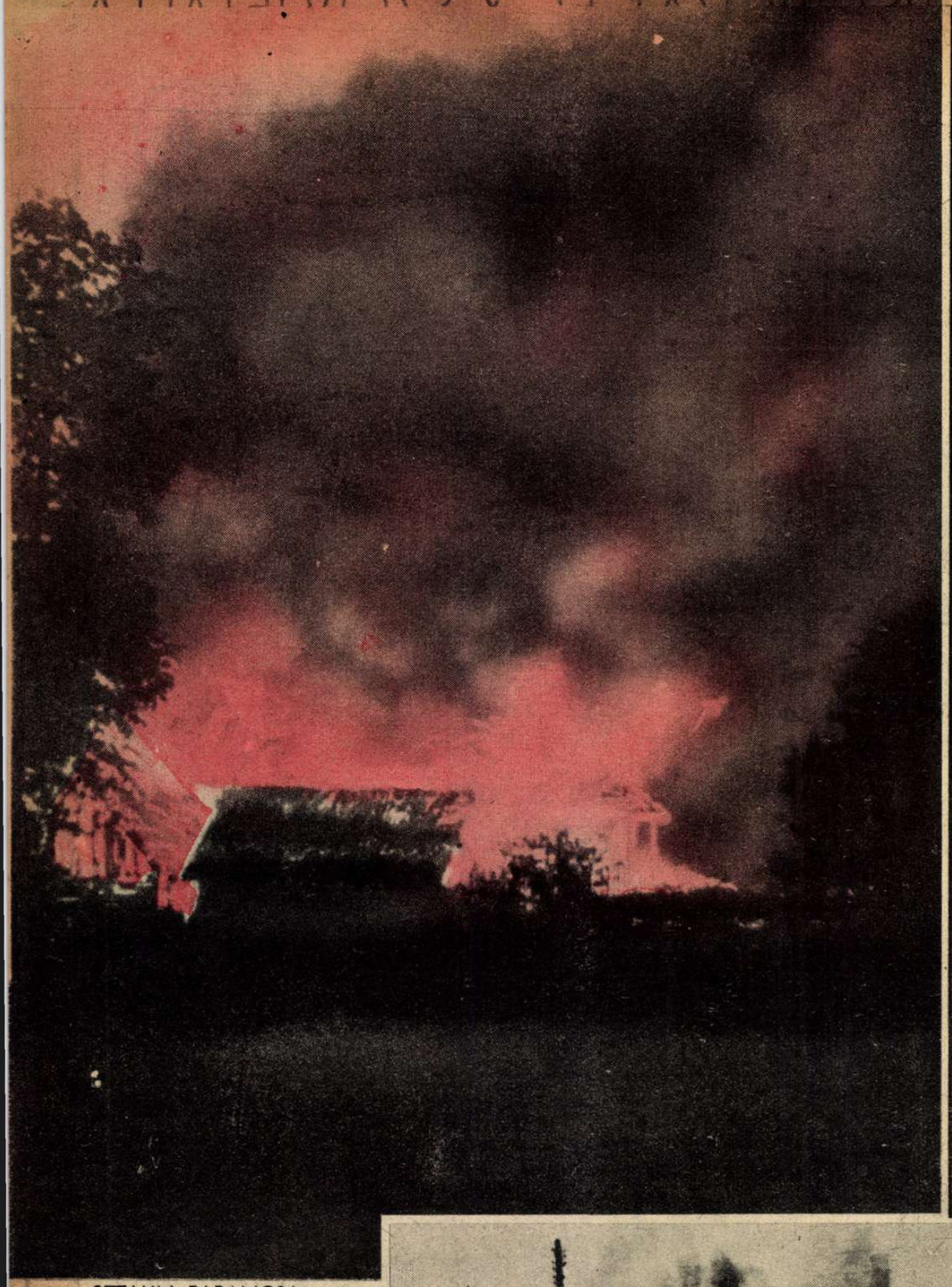

SZTALIN PARANCSA:
„MINDENT FELGYUJTANI!...“

A FELROBBANTOTT HÍDON is átvergődik nyaktörő bátorsággal a motorkerékpáros, a szovjet megvert hadainak üldözésében.

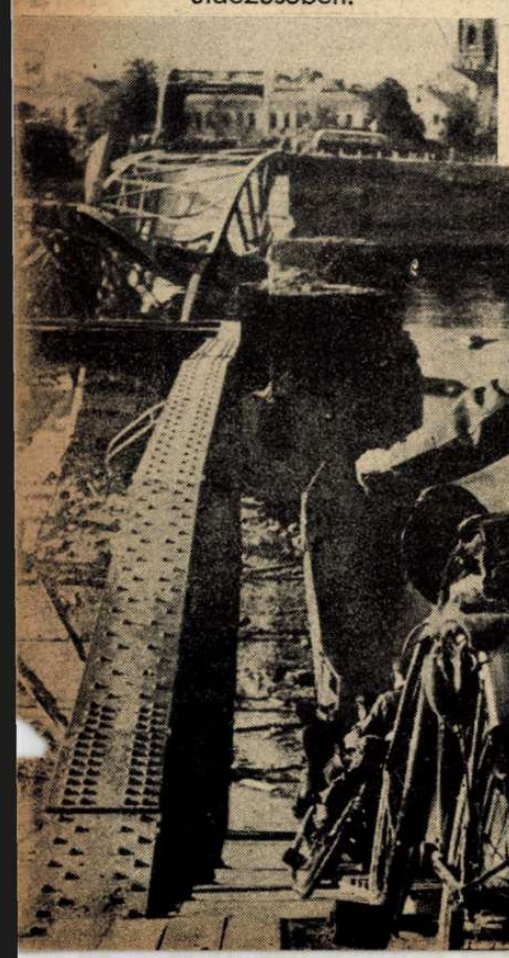

PÁRATLAN KÉPSOROZAT EGY SZOVJETÁLLÁS ELFOGLALÁSÁRÓL

Köröskörül német kézen van már a terep, de a bekerített szovjetosztagok, egy erdészház mellett makacsul ellenállnak. **A német előőrshöz átfut egy szovjetkatona a bozóton át...**

A német roham megindul, az égő erdészházat már közvetlen közelségből fényképezi a hiradóoszt. katonája.

fogoly kihallgatása után, egy könnyű
egyi tűzérosztag megkezdi az erdészház
vését s pillanatok alatt felcsap a láng az
tromlott házból. Az ellenállás még mindig
erős,

Vége a harcnak! Összeszedik a foglyokat s az erdészlak tűzbeborultan összeroskad...

11 Berlin C 3104 4/7 1940 -
Magyar Futar Budapest Ungarn

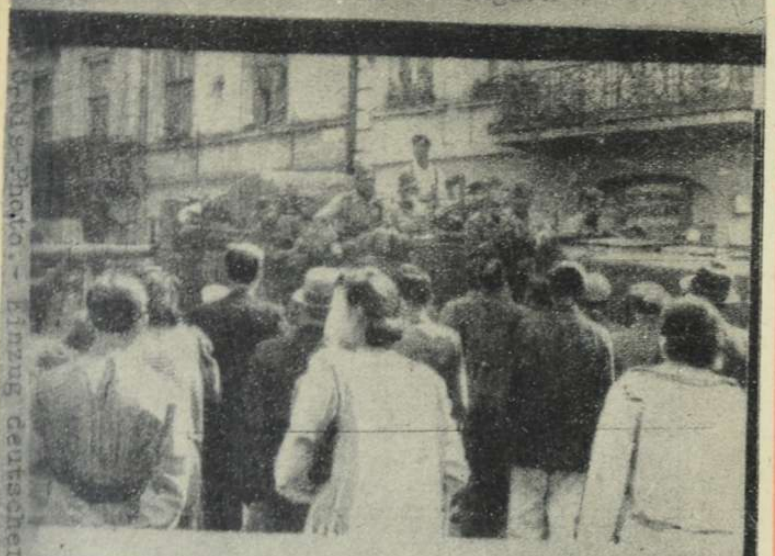

A lembergi bevonulás.

KÉPTÁVIRATOK
a szovjet-front eseményeiről

Ég a szovjet pályaudvar.

3 Berlin C 3026 187 2/7 3310=
= Magyar Futar Budapest =

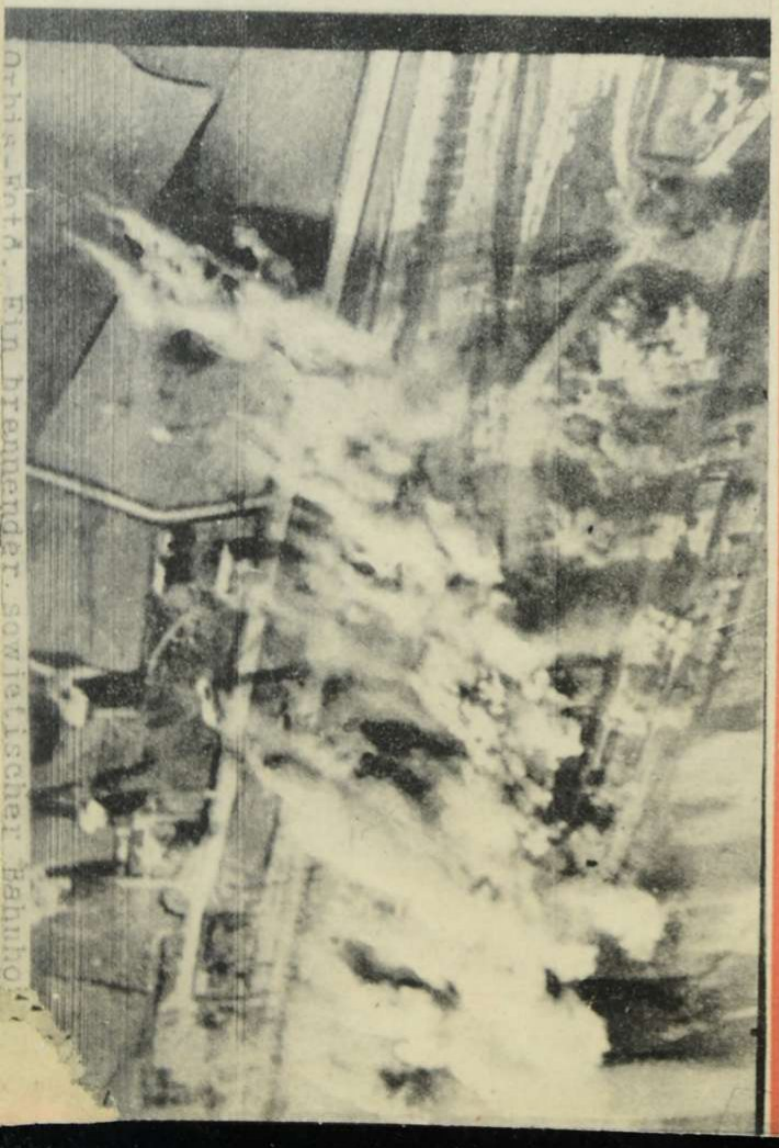

RÖVID PIHENŐ A GYORS ELŐNYOMULÁSBAN MINSZK VÁROSÁN TÚL.

A BRESZT-LITOVKSZKI CITADELLA UTOLSÓ ÓRÁJÁBAN... Gyülekezés a roham előtt.

A rohamosztag előőrsei...

A MENEKÜLŐ ELLENSÉG NYOMÁBAN. A falvakat a hátráló szovjetcsapatok gyújtják fel.

Előre, az ukrainai vetésben...

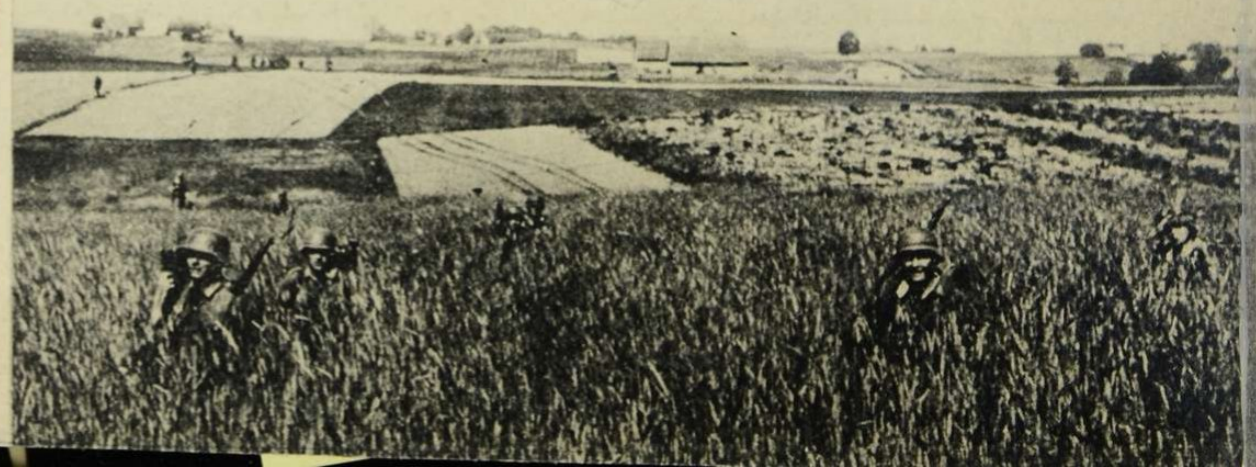

WEBER EZREDES, A NOVI-DVORI HŐS,
aki a háború első napján az ezredéből összeállított osztaggal, saját felelősségére előrenyomult, megsemmisített öt szovjet páncélost s Novi-Dvor közelében megrohamozott egy repülőteret, ahol 19 indulásra kész hadi repülőgépet elpusztítottak. A maroknyi különítmény kiverte a szovjet-csapatokat Novi-Dvorból . . .

Égő falvakon át.

Foglyul ejtett szovjetkatonák.

KÉPTÁVIRATOK

12 Berlin C 3140 192 5/7 1509
Magyar Futar Budapest Postafiak 37

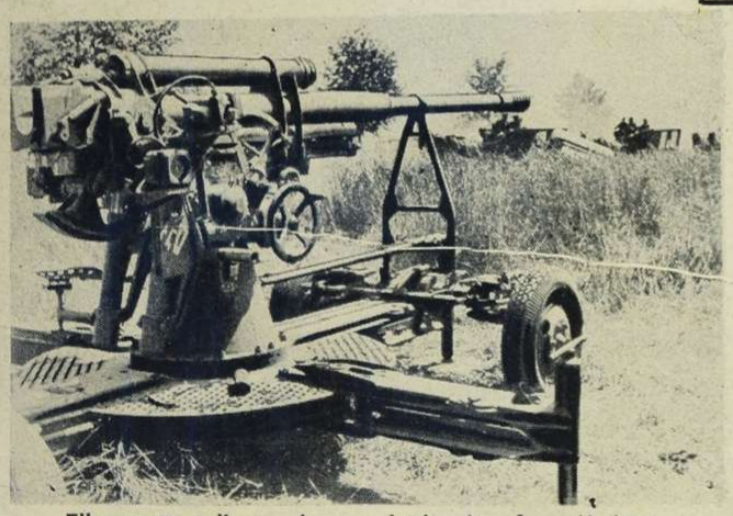

Elhagyott, teljesen ép szovjetágyú a kovnói úton.

A búzatáblákban kiválóan elrejtett szovjet-páncéltorony, amelyet közelharcban foglaltak el a németek. Érdekessége még a képnek, a német katonák remek álcázó egyenruhája . . .

A visszavonuló szovjetcsapatok által meggyilkolt ukrán nacionalisták.

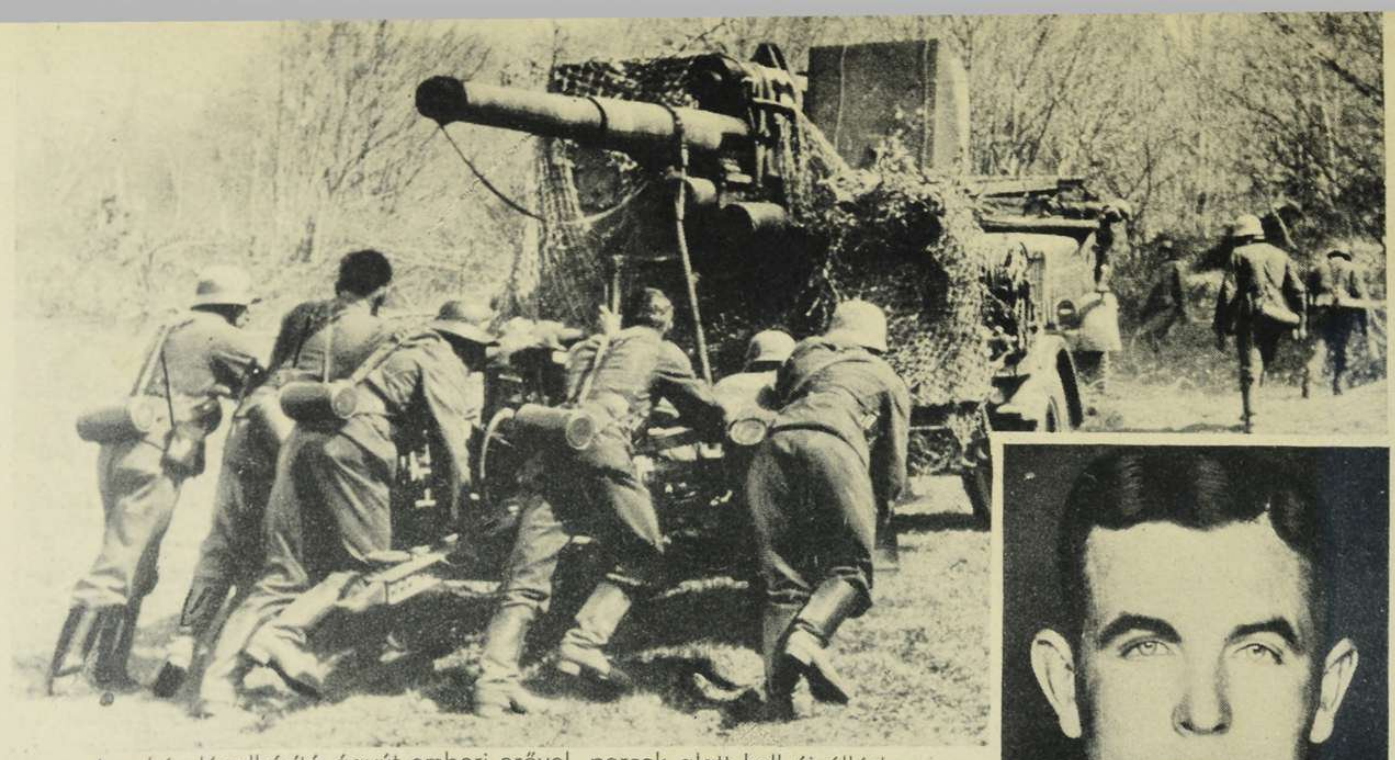

A nehéz légelhárító ágyút emberi erővel, percek alatt kell új állásba vinni — amíg még telik a szovjetrepülőkből...

IHLEFELD repülőszázados, egy vadász-csoport parancsnoka, 40. légigyőzelme után, mint 16. tiszt, megkapta Vezérétől a tölgyfalombot a vaskereszthez.

Így bánnak hadifoglyaikkal a „barbár" tek: német katona saját termoszából meg a fogoly tisztet.

HÁNCSCIPŐBEN ELFOGOTT SZOVJETKATONÁK.

KÖZELHARC BREST-LITOVSK UTCÁIN

Megtorpant a szovjet-támadás! A páncélkocsik kigyulladtak és az útszéli árokban teljesül be sorsuk, a német csapatok pedig folytatják útjukat.

KEMÉNY HARCOK SZÍNHELYÉN!
Az első német katonák benyomulnak egy makacsul védett városrészbe.

HÉTRŐL HÉTRE

A leggaládabb orvtámadás

kényszerítette a magyar hadsereget a nemzeti becsület védelmére és az ártatlanul kiontott vér megtorlására. Páncélos csapataink immár a Dnyeszter partjain haladnak előre, golyózáporban, száz akadályon át, magyar virtussal és az erkölcsi igazság erejével a szívükben. Adósai vagyunk a hősi seregnek, mert hiszen a dúló csaták folyamán kiderült, hogy hiába éltünk békességben s hiába próbáltuk a természetellenes jószomszédi viszonyt is a legőszintébb akarattal: — néhány csöndes hét multán, éppen aratás közben reánk tört volna az elfelejtett bolsevizmus vörös tüzével a szovjet hadsereg! A Kárpátok vonalának erős és gyors kiépítése, a határvonalon kicserélt lakósság s a töméntelek, előre felhalmozott fegyver és lőszer, mindent bizonyíthat, csak éppen a békés szándékot nem. A nagy szovjet készülődés hadi kifejlését akadályozta meg csupán az utolsó órákban elrendelt német támadás s a kassai véres látogatás bebizonyította, hogy mi is beleértődtünk a szovjet háromnegyedesen előkészített háborús terveibe, — gyanútlan áldozatnak. S akkor mi is elszéledhettünk volna az úttalan bujdosásba, mint azok a szegény ukránok, akik csak a magyar győzelem után mertek előjönni az erdők rengetegéből, ujjongva üdvözölni a felszabadítókat... A kegyes sors megvédett bennünket az ázsiai hordáktól s legyünk hálásak, — a hacosok itthonmaradt családjainak. Szeressük a legszegényebbeket közülük, támogassuk meleg szívvel őket, hogy az elhagyatottság nyomasztó érzése nélkül várhassák haza türelmesen messze harcoló családtagjaikat. Nem a hivatalos támogatás kérdése ez; a nemzet szíve lobogásának drága muzsikáját kell halkan, nagy jósággal elközvetíteni a galiciai arcvonalra és a katonacsaládok szerény lakásaiba. Hogy egyek legyünk s érezzük egymást. Vegye valaki tisztes kezébe s valósítsa meg országosan ezt az egyszerű gondolatot...

Világnézetek harca

tombol Európa keleti végein s népek és nemzetek lelki szüksége, hogy világosan és nyíltan állást foglaljanak jobbra vagy balra! Nehéz és fenséges marad örökre az emberi élet: munka, küzdelem, áldozat, öröm és fájdalom az osztályrészünk a haladás évszázadokba zúgó rejtelmes folyamatában; tévedések és emberi gyarlóságok útvesztőin keressük a fényt, az igazságot és az emberiesség törvényeit, de az egységes világnézet erős partjai nélkül, még soha, sehol fel nem virágzott a dolgozók tömegeit átfogó kultúra. Csak a hit és a meggyőződés fárosza világít a jövendőre és nem hihetünk ezer egymással ellenkező eszmében: nem fújhatunk hideget és meleget egyszerre, nem bízhatunk az osztályharcban és a nemzet megváltó erejében, a nemzetköziségben és a nacionalizmusban, a szabad versenyben és a tervgazdálkodásban, s nem tántoroghatunk részeg csavargó módján a vezérlő gondolatok árokpartjain az elkerülhetetlen összeroskadásig. Választani kell végérvényesen! Utunk, jövendőnk, boldogulásunk a megtisztult nemzeti eszme és a kemény harc korszerű világnézetünk minden ellensége ellen. A világ sorsát eldöntő háborúban ne magyarázza nekünk senki, — romboló és elgyöngítő hátsó gondolatokkal, — a béke, a megbocsájtás, az intellektuális mérlegelés és az összes élőlényeket átfogó humanizmus nevében, hogy szükségtelen dolog a kiállás és a harc. Ráérünk a békés tünődésekre — a győzelem után!... Most háború van, kegyetlen, véres, sorskovácsoló háború s a hadak útjának törvényeit kell élni, hogy gyors és erőteljes meneteléssel kiérjünk az igazi béke áldott síkjaira. Ez a magyar vérnek, a magyar munkának és vagyonnak becsületes, katonás védelme, — a többi, a külső és a belső ellenség körmönfont izgatása...

A zsidó elsötétítés

hiányos... Mindenképen. Az összes vonalakon! Megdöbbentő adatok bizonyítják, hogy nem hanyag, felületes, könnyelmű emberek ablaka szórja a fényt az éjszakába s nem védhető véletlenségek csillannak fel a városból, mert a rendőrbírói büntetések indokolása szerint, a fénnyel tüntetők valamennyien zsidók s az elítéltek magatartása mögött bizonyos politikai elfogultság volt érezhető... Milotay István megrázó vezércikkben tárta fel ennek az elfogultságnak sötét lelki rejtelmeit, de a nemzeti közvélemény nem állhat meg a dühödt bosszúvágy leleplezésénél, — csak a zsidó méreg terjedésének megakadályozásánál. Mermelstein, Steiner, Weinréb, Singer, Brüll, Brust, Léderer, Weinberg s ezeknek a galiciai neveknek olcsó magyar fordításai, — hányszor szerepeltek már ijesztően zsúfolt többségben a síberek, csalók, gazdasági bűnözők, kommunisták és rémhírterjesztők fekete listáján?... Hányszor bizonyosodott intő tanulságba, hogy egyetlen nemzet sem számíthat erre a söpredékre, amikor a megpróbáltatások nehéz órája elérkezik. Hányszor éreztük, hogy a fanatikus, istenkedő zsidó önimádat lopott kiváltságainak legszerényebb megnyirbálását sem tudja elviselni s éppen úgy ellene fordul a vendéglátó népnek a józan igazságtevésért, mint a zsidókérdés gyökeres megoldása miatt. Csak naiv széplelkek hihetik el, hogy a védő álarc mögött, nálunk kisebb az ellentét, a feszültség és a zsidó bosszúvágy, mint az olyan országokban, ahol messze-tovább mentek a magyar intézkedéseknél. Ne áltassuk magunkat veszedelmes mesékkel: van belső ellenséges front is ellenünk s felgöngyölítéséhez csak úgy kezdhetünk, ha általánosságban megtiltjuk minden zsidónak, hogy ebben a nehéz időben politikáról — és külpolitikáról — magyar emberrel beszélgethessen! A zsidó ne szóljon bele a nemzetvezetés kérdéseibe, se szóban, se írásban, sem ügynöki körútján, sem az üzletben, sem a kávéházban, sem a szalonokban; ne mondjon se jót, se rosszat, mert nem az ő dolga a veszett és elfogult okoskodás Magyarország jövendőjéről. Nemcsak az ablakokban, hanem egész küzdő és harcos életünkben elérkezett az ideje a tökéletes — zsidó elsötétítésnek!...

Palesztináról

sok az érdekes hír. A hazai izraelita hetilap jelenti, hogy a 15.000 tagot számláló palesztinai Tengerészeti Szövetség Tel-Avivban részletesen letárgyalta idei közgyülésén a haifai tengerésziskola és a „zsidó halászat" kérdéseit. A Tengerészeti Szövetség a Vaad Leumi-hoz fordult, a paleszinai zsidóság legfőbb szervéhez, kérve, hogy az iskolában vezessék be a kötelező úszásoktatást. Megtudjuk a jelentésből azt is, hogy a zsidó kikötőmunkások száma 1936 óta 300-ról 2250-re nőtt, (valószínűleg ők állítják munkába az arabokat) s hogy „a zsidó tengeri halászat is szép eredménnyel megindult". Ehez az utolsó tételhez nem tudunk hozzászólni, mert eleddig csak a zsidó szárazföldi halászatot volt szerencsétlenségünk megismerni, de az a gyanunk, hogy ez a jövedelmezőbb s még a kötelező úszóoktatást sem kellett néhány ezerévig bevezetni hozzá. Nyilvánvaló azonban, hogy a szárazföldi halászatnak még ma is több a híve Palesztinában, mint a vizesnek, mert a jelentett statisztika alapján, 1922-ben 400 gépjármű közlekedett Palesztinában, ma pedig 16.000 gépkocsi szalad az utakon s egyik sem zsidó tengeri halászé, csak egyszerűen zsidóé, — tengerésznyelven, a szárazföldi patkányoké... A külföldről érkezett érdekes hír szerint Chaim Weizmann, a minden zsidók főnöke bejelentette, hogy a zsidó nagytőke érdekeltség az utolsókig hajlandó támogatni Angliát és az Egyesült Államokat a tengelyhatalmak elleni küzdelemben, ha ünnepélyesen hozzáígérik Palesztinához Libanont s kötelezettséget vállalnak arra, hogy a sziriai és az iraki zsidók vagyonuk zavartalan birtokában átköltözködhetnek a kibővített zsidóországba. Ez is kiadós halászás az arabok ősi homokján és a világpolitikában... A harmadik palesztinai hír, via Svájc, arról regél, hogy a szovjet a „legutóbbi időben" zsidóellenes politikát folytat. A zsidó lapokat betiltották s az áldozatok között fetreng önnyomdafestékében a moszkvai „Emesz" nevezetű zsargonnyelvű ujság is. S mi több, 250 drohobicsi zsidót Szibériába internáltak, minek és egyebeknek következtében, „orosz területen a zsidó kultúrélet megszüntnek tekinthető..." Így. Ebben az ügyesen elhelyezett koholmányban van a legnagyobb tudalom. Ebben már stratégia van és taktika. Ha mégis, — mit lehessen tudni, — netalán összedőlne a szovjet, itt van az előre kiállított nemzetközi bizonyítvány, eredeti svájci pecséttel, hogy a barátság már megszünt, illetve „tekinthető..." Ez is halászat, tengernyi ravaszsággal és zsidó ötletességgel, de olyan messzire van lélekben a tengerészettől, mint Makó — Jeruzsálemtől...

K.

A MAGYAR REPÜLŐK

A magyar és német jelentésekből büszkén tudta meg a nemzet, hogy repülőink hősi és eredményes harcokban estek át a nagy tűzkeresztségen s megmutatták fegyvereink erejét a tengelyhatalmak oldalán.

Magyar harcigép a szovjet

Minden jól sikerült.
Vidám beszámoló a bajtársaknak.

Ellenség a láthatáron . . . !

A tűznyitás pillanatában.

Repülőink szorgalmasan tanulmányozzák a részleteket.

Tíz perc mulva indulás!
Jó szerencsét!

Az új támadási parancs kihirdetése.

Így hallgatják a visszatérőket.

DICSŐSÉGE

ellen

Az eredményes küzdelem után első dolog a tölténytár cseréje.

Hiába rántja fel a magasba a szovjetpilóta a gépet, a magyar fegyver csöve villámgyorsan utána fordul.

Kattog a géppuska.

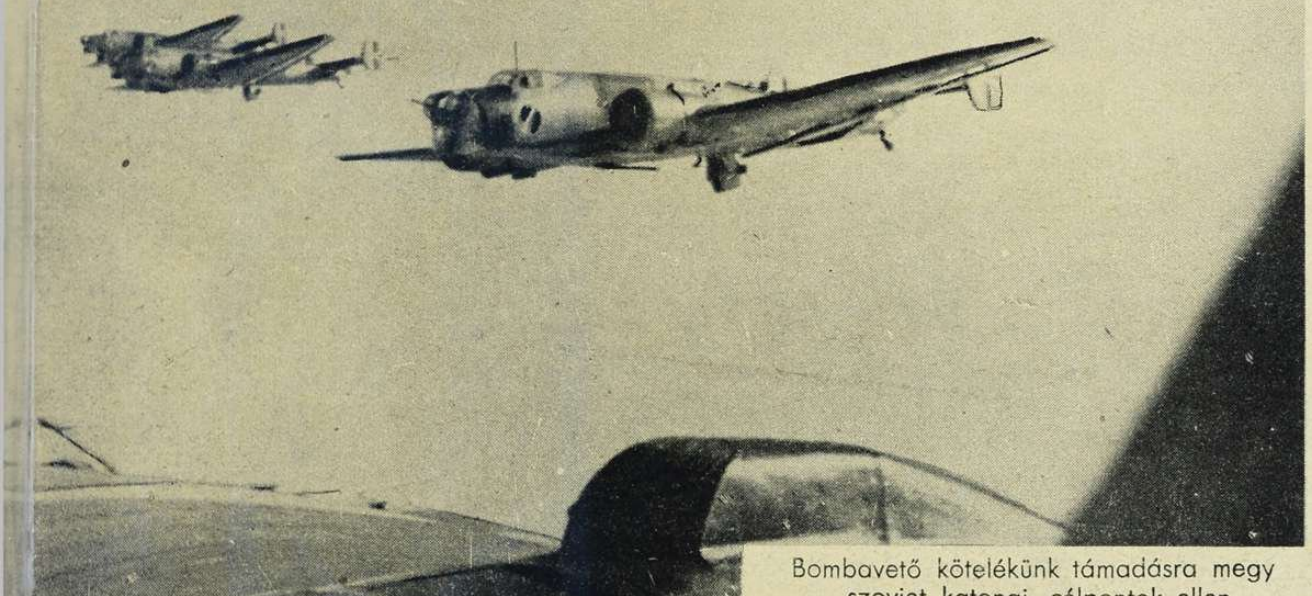

Bombavető kötelékünk támadásra megy szovjet katonai célpontok ellen.

4000 méter magasban: helyzetmegállapítás.

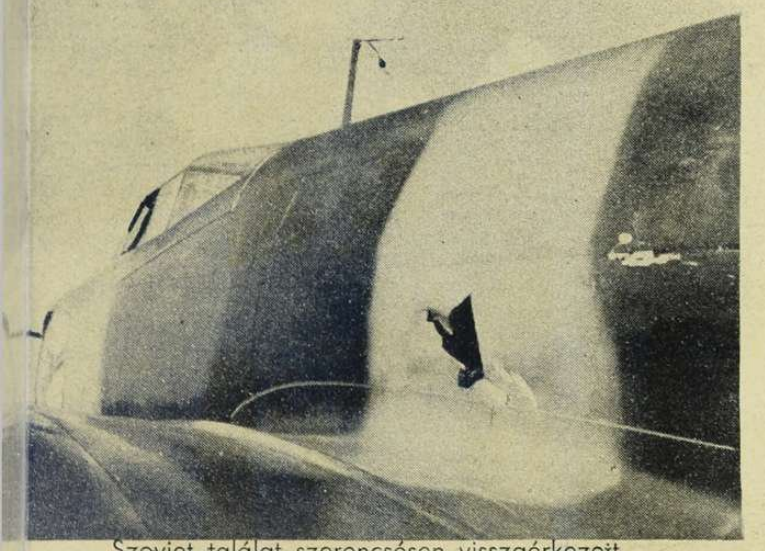

Szovjet találat szerencsésen visszaérkezett bombavetőnkön.

Magyar bombavetőink legénysége a harc után jelentésre indul.

Új indulás szovjetöld felé!

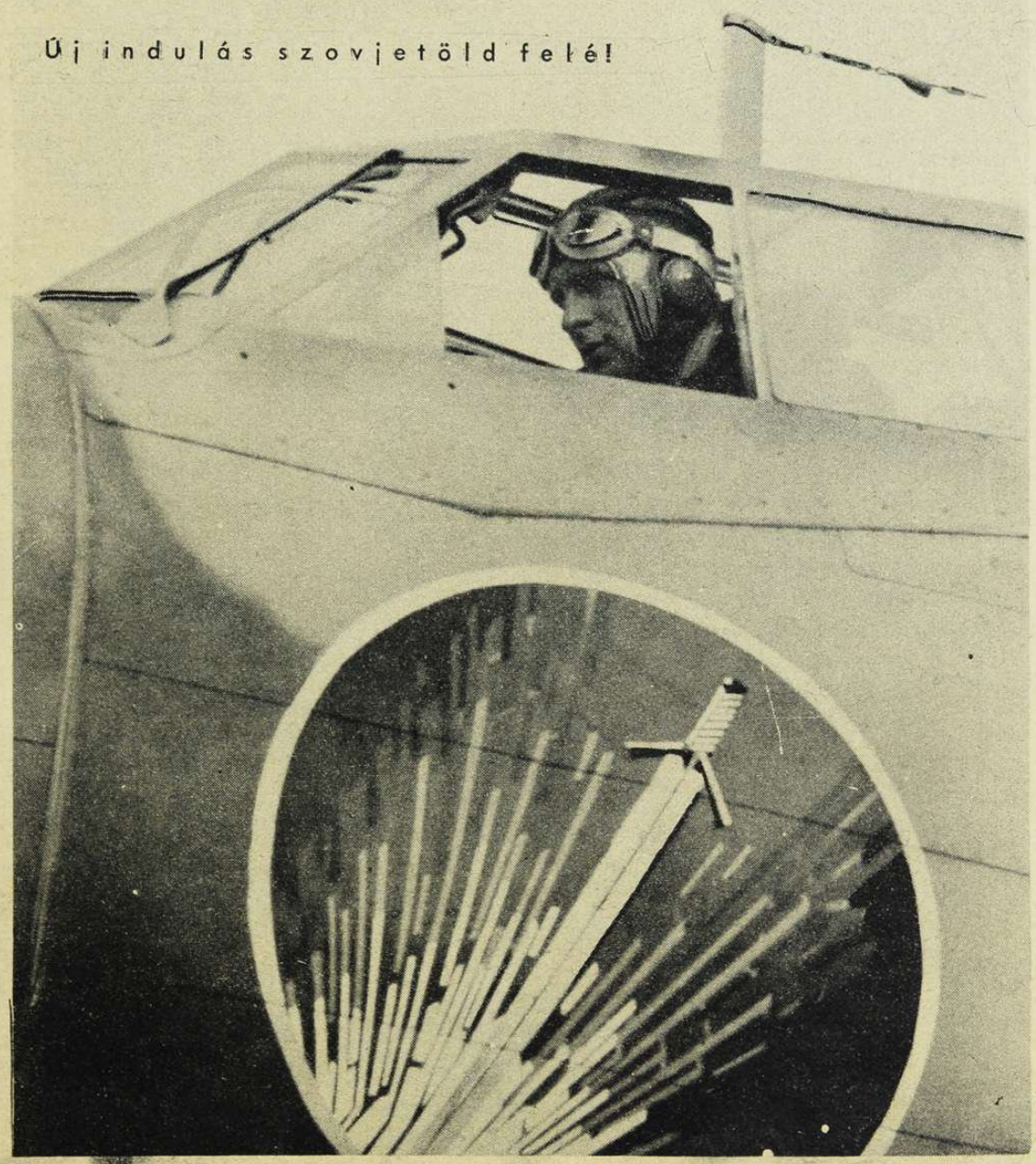

MIÉRT VAN SZÜKSÉG A KÖZIGAZGATÁS REFORMJÁRA?

Írta: MAGYARY ZOLTÁN ny. r. egyetemi tanár.

Könnyű megadni a választ a fenti kérdésre: azért, mert a közigazgatás a mostaninál sokkal *különb, jobb, eredményesebb és aránylag olcsóbb lehet!*

Valószínű, hogy ez a válasz a magyar tisztviselő karnak — amely kitűnő hazafiakból és odaadó szakemberekből áll és amelynek megérdemelten jó hírneve van — az első hallásra rosszul fog esni. De az is valószínű, hogy nincs komoly tisztviselő, aki azt állíthatná, hogy a magyar közigazgatásban minden a legjobban van. Sőt! Mindenki lát a maga ügykörében nehézségeket, tud is javaslatokat azok enyhítésére. Továbbá illetékes helyről: a különböző kormányok részéről is állandóan ismétlődik az a megállapítás, hogy *a közigazgatás reformjára szükség van,* és így érik is, hogy azt meg fogják csinálni. Azonban igen kevés történt eddig ezen a téren. Ha mégis, úgy azok csak részletek, lehetőleg alsó szerveknél, a segédhivataloknál, a községi jegyzői ügykörben végrehajtva, vagy legfeljebb egyik-másik tárca ügykörében, de minden összefüggő terv nélkül és nem mélyrehatóan.

Ennek az elindulni-nemtudásnak, ennek az egyhelyben topogásnak az a lélektani oka, hogy miniszterek és hivatalnokok egyaránt azt hiszik, hogy ha holnap komoly reformot valósítanának meg, abból az lehetne következtetni, hogy ők tegnapig nem voltak kiváló miniszterek, vagy príma tisztviselők, mert akkor a közigazgatásban nem volna mit javítani.

Ez a felfogás azonban nagyon téves, mert azon a logikai hibán alapszik, hogy elhanyagol egy lényeges megkülönböztetést, amelyet a szervezéstudomány már régen felismert. Ezek a következők: *aki másokkal együtt dolgozik* — már pedig a tisztviselő, aki egy szervezetnek része, mind ilyen — *annak a munkaeredménye nemcsak a maga képességeitől és buzgalmától függ, hanem a szervezet többi tagjaitól is, függ a munkatársaitól, a főnökeitől és az alárendeltjeitől.*

Erre mindennaposak a példák. Ha a fogalmazói kar minden tagja gyorsan és pontosan dolgozik is, de nincs elég gépírónő, aki a tisztázatokat készítse és a segédhivatalokban többhetes torlódás keletkezik, az egész hivatalnak az lesz a híre, hogy «onnan nem lehet az intézkedéseket kivárni». Vagy: ha egy főnöknek több az alárendeltje, mint amennyinek a vezetését győzni lehetséges, akkor feltorlódik a revizió, az alárendeltek nem tudnak tőle döntést kapni és a dolgok nem mennek jól, pedig lehet, hogy a főnök is, az alárendeltjei is kitűnő emberek *és csak szervezési hiba szállítja le valamennyiük teljesítményét.* Ugyankor egy másik hivatal, amelynél ilyen aránytalanságok nincsenek, gyorsan és eredményesen tud dolgozni s ennek megfelelően a hírneve is jobb lesz, úgy a hivatalnokok, mint a közönség körében.

Ugyanígy lehetnek *az alkalmazott munkamódszerének is káros kihatásai a hivatalnok és a hivatal munkateljesítményeire.* Azok a vitéz huszárok, akik 1914 őszén Galiciában a *«vörös ördög»* hírnevet kivívták, a haláltmegvető bátorság felülmúlhatatlan példáját adták, de az elért katonai eredmény még sem volt arányban az áldozatukkal, *nem az ő hibájukból,* hanem a vezetés hibái, az elavult harcászati nézetek miatt, amelyek nem vették figyelembe, hogy lovasrohamot drótakadályok és géppuskafészkek ellen nem lehet intézni.

Röviden kifejezve, az itt a lényeg, hogy *a teljesítmények megítélésénél különbséget kell tennünk az egyént terhelő és a szervezetet terhelő tényezők között!* Ha a magyar közigazgatás megítélésénél ez a megkülönböztetés érvényesül, akkor a továbbfejlődés főakadálya elhárul.

Azt már senki sem tagadja, hogy közigazgatásunknak sok a szervezeti hibája. A helyzet az, hogy jobb szervezettel és jobb munkamódszerekkel a mai magyar köztisztviselői kar sokkal jobb teljesítményeket érhetne el. És akkor az eddigi fáradsággal elérhetné egyúttal azt is, hogy munkája eredményével maga is meg lenne elégedve és az emberektől jogos kritika helyett elismerést kapna. *A közigazgatás reformja tehát a nemzetnek és a közszolgálatnak egyaránt érdeke!*

Főleg két nagyjelentőségű szervezeti hibára szeretnék most a magyar közigazgatásban rámutatni.

Az egyik az, hogy közigazgatásunk méretei az utolsó 80 év alatt, azaz az abszolutizmus óta, olyan arányban megnövekedtek, hogy *a vezetés minőségileg is sokkal nehezebbé vált,* mint volt a mai kormányzati rendszer bevezetése idején, — 1848-ban, amikoris a nádor egyéni hatalmát a kormány testületi szervére ruházta át, amelyben a miniszterelnök csak *primus inter pares* ... A közigazgatási apparátus megnövekedését a *mellékelt ábra* szemlélteti. Leolvashatjuk róla, hogy a magyar állam alkalmazottainak száma 1870-ben 23.000 volt. Azóta ez a szám évről-évre nőtt és 1918-ban 230.000-re emelkedett. Trianonnal elvesztettük az ország kétharmadát, többízben B-listákat is csináltunk, de a létszám még sem apadt le 120.000 alá. A közalkalmazottak száma a Csonkaországban nem volt kisebb. mint amennyit Nagymagyarország is csak 1900 körül ért el. Ez a szám a területvisszaszerzések után arányosan emelkedett. A fejlődés tehát azt jelenti, hogy *ma egy miniszter alá több alkalmazott tartozik, mint amennyi alkalmazottja 70 év előtt az egész államnak volt* ...

A magyar közigazgatás azonban az állami alkalmazottakon felül *az önkormányzatok:* a főváros, a vármegyék, a városok és községek, az OTI, az OMBI és más községi üzemek nagyszámú alkalmazottai is alkotják. *Ezért sokkal nehezebb a mai kormánynak, a mai miniszterelnöknek ma a közigazgatási apparátuson úrrá lenni és azt kézben tartani, mint pl. az gróf Andrássy Gyula idején volt.* Meg kell jegyeznem, hogy ez a fejlődés nemcsak Magyarországon ilyen arányú, hanem párhuzamos minden államban és közös oka az ipari forradalom és a kapitalizmus kifejlődése.

De a változás nemcsak a méretekben jelentkezik, hanem *a ma megoldásra váró feladatok sokféleségében és nehézségében is!* Ez hozta magával annak a szükségét, hogy a közhivatalt *nobile officium*-ként ellátó laikus közfunkcionáriusok helyett a mai közigazgatás szakképzett, jórészt egyetemet végzett és hivatásos tisztviselőket alkalmazzon. *Közigazgatásunknak tehát az egész teste, apparátusa megváltozott azóta, hogy a mai kormányrendszerre áttértünk. Maga a vezetés rendszere azonban változatlan.* Olyan kormányunk van, amelyet arra a feladatra szabtak, hogy laikusokból álló, kis apparátust hatalmi feladatok megoldásában vezetni tudjon. Ezért gondolták, hogy állhat a kormány is laikusokból, akiket pártszempontok, nem pedig aszerint választanak ki, hogy értenek-e tényleg a közigazgatásnak a vezetéséhez, amelynek ők a fejei?

Most pedig ugyanettől a kormánytól azt kívánjuk, hogy laikus létére vezetni tudjon egy szakképzett emberekből álló, akkora apparátust, amelynek a vezetése már maga is külön tudomány és csodálkozunk azon, hogy ez nem egészen jól sikerült. Látjuk, hogy egyik kormány őrlődik fel a másik után, egyik sem ura az apparátusnak, nem tud abból olyan működést kifejteni, amely elegendő volna a feladatok megoldására.

Hogy lehetséges ez? Hiszen a miniszтereink is jószándékú magyar emberek, éppúgy mint a tisztviselők és az együttműködésük még sem jár a kívánt eredménnyel. A magyarázat az, hogy *szervezeti hibák szállítják le a közigazgatás, mind pedig az azt vezető kormány teljesítményeit. Egyszerűen: XIX. századi szervezettel XX. századi feladatokat épúgy nem lehet megoldani, amint a 48-as honvédek fegyverzetével nem lehetne a mai háborúban helytállni! A nemzet számára a politikai apparátus elavultsága nem jelent kisebb veszedelmet, mint amelyet a katonai készületlenség jelentene.*

Másik fontos oka a reform szükségességének *közigazgatásunk elavult beállítottsága.* A XIX. század eszménye a *jogállam* volt. Az önkényuralommal szemben a jog uralmáért olyan totális sikerrel küzdött, hogy a világháború előtti időben a közigazgatástól már nem is kívántak mást, mint hogy *jogszerű legyen.* Ha a közigazgatás a jogot nem sértette, meg voltak elégedve vele. Mi, akik abban az időben végeztünk jogot (és a magyar közigazgatás mai vezető köztisztviselői mind ebbe a korosztályba tartoznak), tanuságot tehetünk arról, hogy a közigazgatás eredményességéről, a teljesítményekért való felelősségéről, a szervezés tudományáról és az eredmények elérésének feltételeiről az egyetemen semmit sem hallottunk. Ellenben annál többet hallottunk arról, hogy a közigazgatás jog, tehát aki jogász, az a közigazgatáshoz eo ipso ért.

Ez azonban tragikus egyoldalúság. A jog és az eredmény nem szükségkép járnak együtt és a közigazgatás jogszerűsége az eredményességet nem tudja pótolni. Azért, mert a magyar ember az önkényuralmat nem állja, nem kell lemondania arról, hogy közigazgatástól a feladatok megoldását várja. A jogállam pl. arra a kérdésre, hogy vannak-e az országban analfabéták, azt feleli, hogy van törvényünk a kötelező népoktatásról. A himlőtől és tifusztól azonban csak a védőoltás ment meg, nem pedig annak kötelező elrendelése. A vasúti igazgatástól azt kívánjuk, hogy a vonatok pontosan közlekedjenek és szerencsétlenségek ne legyenek, nem érjük be tehát azzal, hogy van üzletszabályzat és menetrend. Nem lehet az árvíz ellen sem törvényjavaslattal védekezni és a kenyérhiányt sem lehet rendőri intézkedésekkel megszüntetni. *Itt előrelátásra, szervezésre, munkára, anyagra és célszerű intézkedések sorozatára van szükség.*

Ezek a példák, azt hiszem, világosan mutatják, hogy mi a különbség a közigazgatás jogállami beállítottsága és az eredményességre való beállítottság közt. Közigazgatásunk reformjára tehát abból a célból is szükség van, hogy a ma is domináló jogállami beállítottságot felváltsa *a feladatok megoldásáért, az eredményekért való felelősség beállítottsága.* Ez a jogállam eszményével szemben nem visszaesést, hanem éppen *továbbfejlődést* jelent.

A vezetésem alatt álló *Magyar Közigazgatástudományi Intézettel* behatóan vizsgáltam azt a kérdést: *mennyit ér a közigazgatás az emberek számára?* Munkánk eredménye meg is jelent *«A közigazgatás és az emberek»* címen. A tatai járás példáján részletesen kimutattuk, milyen nagy mértékben tér el egymástól az, amit a jogszabályok előírnak és az, ami abból megvalósult. Sajnos, sok minden nem érhető el a jog eszközével.

Megállapításaink egyik legfontosabbja az volt, hogy a közigazgatás a mezőgazdasági lakosságtól áll a legtávolabb és annak az életviszonyaiban tudja a legkevesebb eredményt elérni. Pedig földművelésügyi közigazgatásunk nem kevésbbé felel meg a jogállam követelményeinek, mint a többi.

Közigazgatási diagnózisom alapján kísérletet tettem a tatai járos mezőgazdaság terén a közigazgatási therápiára nézve is. Szakemberek bebonásával elkészült a járás talajának agrokémiai vizsgálata és azután három községben 20—24, arra vállalkozó kisgazdával többtermelési kísérleteket végeztünk. *Dr. Csiky János* agrokémikus vezetésével a fajtakiválasztási és műtrágyázási kísérletek már az első évben azzal a fényes eredménnyel jártak, hogy a termésátlagok 50—80%-kal emelkedtek és a ráfordított költségen felül jelentékeny tiszta hasznot mutatnak fel.

Ha a magyar mezőgazdaság a folyó évben másutt is ezzel az intenzitással gazdálkodott volna, most nem volna kenyérinség. Ha pedig mindig így gazdálkodnánk, akkor a magyar mezőgazdaság termésátlagai ma nem állnának ott, ahol a német mezőgazdaság termésátlagai már 1870-ben álltak. *Ez egyúttal világosan mutatja azt is, hogy milyen károkat okoz a nemzetnek a XX. század igényeinek megfelelő közigazgatási reform elmaradása,* amelyet a termelők és a dolgozók közös nemzeti érdekeinek előmozdítására kellene minél gyorsabban és szakszerűbben megalkotni és végrehajtani.

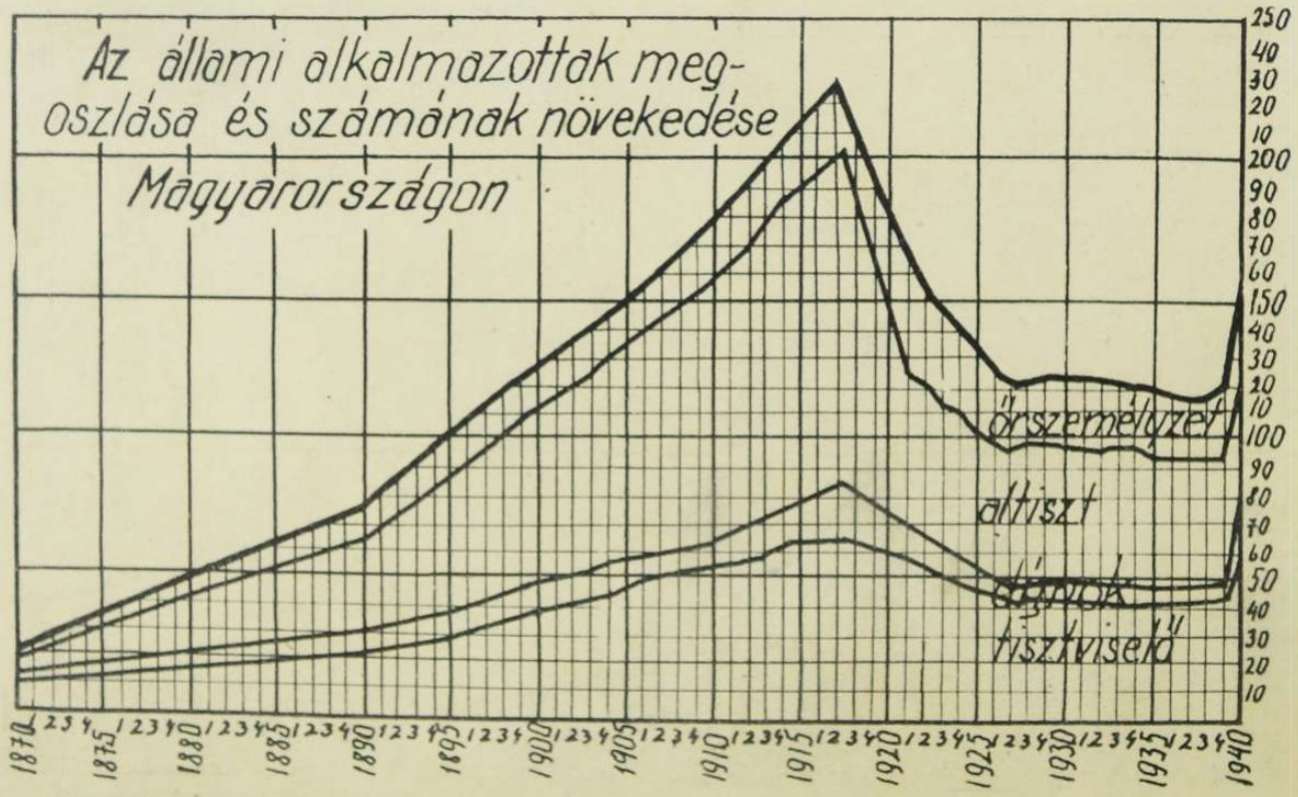

RÉGI MAGYAR VILÁG

Milyen volt pontosan 100 évvel ezelőtt a magyar élet? Mit gondoltak, hittek az emberek, miről írtak az újságok, miről beszéltek s vitatkoztak eleink s hogy látták a világ forgását, gondjait és örömeit 1841 júliusában?...

Régi magyar újságok elsárgult lapjait forgatjuk nagy szeretettel s a szépmetszésű ódon betűrengeteg, mint új Ripp van Winkle-t ébreszt fel bennünket a távoli multban.

Igaz, hogy csak 50 esztendővel ezelőtt jelent meg Ripp van Winkle az operettszínpadon, Ripp van Winkle az öreg csavargó, aki húsz évre elaludt barlangjában. Ötven és húsz az hetven, még tegyünk rá visszafelé harminc évet s eljutottunk 1841 július havába. Ha Ripp van Winkle pesti polgár és ezen a napon ébred fel, nagyon barátságos és hétköznapi életében elcsendesedett Pest Budában nézhet körül. Hiányzik minden harsogás és élet-halálharcban vitázó veszedelmes élet, melyet mi — százéves utódok — úgy megszoktunk már, mint a lélekzetet. A nap a kopottkás Dunaparton kényelmesen tűz és megizzasztja az ember üstökét, s ebből még napszúrás is lehet, ha nem húzódnánk az akácfás árnyékba. Más veszedelem nincsen.

Ellenben, aki nem sajnálja az öt krajcárt az arabs kávéra, behúzódhatik az öreg *Pilvax* boltívei alá, melyekről ugyan hullik a meszelés, de legalább hűsít. Itt az újságok helybe hozzák a világ minden eseményét. A Hasznos Mulatságok, a Regélő, Társalkodó, Jelenkor és Pesti Hirlap 1841 július 10-iki számai.

Abban a világban az újságpapiros se zörgött úgy, mint a mostani. A lapok csöndesen hajoltak kétrét, mintha vattából simították volna, s a bölcs betűk nyugodt okosságokat hirdettek, mint ahogy az a magyar úriemberek világához illett. Pedig a mai naptól visszafelé nézve, erőteljes mozgalmak ideje volt az, *reformkorszak*, csupa újítással, s bele is robogott pár év mulva világrengető változásokba, de akkor még nem érzett a rohanásból semmit Pest-Buda. Sőt, kívánatos és szép volt az egykori újságíró derűlátása ezekben a kedves sorokban:

«... A honunk felett lebegő százados éj enyészni kezd s egy korány mosolyg felénk játszi sugárival, szellemi s anyagi jólétet eszközlendő...»

Így reménykedtek 1841 júliusában.

A pesti újságok oldalainak kilenctized része *külföldről beszél*, sokkal nagyobb mértékben, mint a mostaniak. *Ami kevés idehaza történik, nehezen töltené meg a hasábokat.* A karok és rendek az *urbéri földbirtok rendezésen* törik a fejüket s ezen kívül csak az *Erdéllyel való egyesülésről* esik sok magvas beszéd. A nemes vármegyék az *aratómunkások részesedését* tanácskozzák mindenfelé az országban, úgy, ahogy az gondos gazdákhoz illik. József palatinus nándor, gróf Széchenyi István, gróf Zichy Ödön s más nemes urak népes kíséretében a *Vaskaput* szemléli meg hetekig tartó körútján.

A külföldi krónika sokat beszél az oroszokról, olyanformán, hogy az szószerint toll alá kívánkozik: *«Lengyelország keleti részén folytonos mozgásban van a muszka hadsereg; mi több, mint a katonaságnak szokás szerinti elhelyezkedése. Úgy látszik, hogy a muszka kormány nagyobb erőt akar Bessarábiában összpontosítani, mert a török nyugtalanságtól fenyegetve érezi magát...»*

Más hely elpanaszolja, hogy *Galachán nagy mértékű az orosz izgatás* és Bukárestből bizottság vonul ki, hogy lecsillapítsa.

A francia kormány Lalande vezetésével flottatüntetést rendez görög vizeken, *hogy a szíriai és krétai felkelőket szemmel tartsa.*

A muszkák Montenegróból ezer dobrovojácot akarnak a *Kaukázusba telepíteni*, hogy velük a lázongó cserkeszeket fékentartsák...

Vessünk azonban egy-két pillantást befelé Pestre:

Bécsben két nagy zsidó, *Geymüller* és *Strinner* megbukott s utána a Pesten kitört pánik fergetegében tucatjával buknak a kisebb zsidók, kivévén egyet, *Wertheimstein Adolfot*, aki a napihír bizonysága szerint: *«ellillantott, s lesz e rá nézve csődület* (ma rövidebb szóval «csőd»-nek nevezik a csődületet) *határozva, nem bizonyos...»*

A napok zsidó aggodalmait Pesten nagy *magyar—zsidó összefogás* mérsékli. *Széleskörű gyüjtés folyik egy zsidó tanítóképző felállítására s a magyar úriosztály versenyt adakozik a zsidókkal*, a Jelenkor pedig lelkesen így üdvözli a mozgalmat.

«... Ahol azelőtt ingerültség és meghasonlás rombolt, most épít a kölcsönös bizalom. Bebizonyult, hogy hazánkban minden jó úgy számíthat részvétre és méltányláshra...»

Lapozzunk vissza a külföldi hírekre:

Madridban az államkincstárnak hitelező zsidók, *személyében* perelték be a pénzügyminisztert.

Chilében egy inkatemplom romjai alatt 180 millió dollár értékű aranykincset találtak.

Viszont *Angliában* egy *Warner* nevű feltaláló *tíz kilométerre* hordó bombavetőgépet talált fel, melyért *Oroszország már hét és félmillió frankot kínált.* A jövőben teljesen járatlan ujságíró megjegyzi erre: *«Fog-e még háború lehetséges lenni, ha minden nemzet tudomására jön e titoknak?...»*

Ilyen aggodalmak gyötörték 1941-ben ujságirói elődeinket!

Idehaza nagy sajtócsatát okozott az, hogy egy pesti *városi tisztviselő felesége* a dunaparti piacon barackos kocsijával előbbreállt a sorból. A darabont helyre igazította, goromba volt s erélyesen aláhúzta, hogy a *kofáknak rendet kell tartani...* Ebből nagy harag keletkezett s a rendőrt végül is egy napra becsukták. Az ujságirók hetekig harcoltak a rendőr mellett az igazságért, de nem értek el jóvátételt. Más helyen a *pesti kovácsok és kocsigyártók* kerültek a sajtó pergőtüzébe, mert megfolyamodták a városházán, hogy a Király utcát a Teréz-templomig *ne kövezzék ki*, mert a jelenlegi állapotban *kielégítő számban* törnek össze az arra vonuló kocsik kerekei és tengelyei...

Különben is *sok a felháborító közlekedési botrány.* A budai kocsisok leszállnak a bakról és ostornyéllel megverik a járó előket. — A Császárfürdő bé[illegible]nek lovai olyan kiéhezettek, hogy elesnek az úton s a fürdőzők gyalogolhatnak hazáig. — *A bécsi hujónak* hol a hajtótengelye törik, hol zátonyra fut, — rendszerint a váci kanyarodóban, s *aki Bécsbe készül, néha négyszer is nekiindul, míg egyszer odaér...*

A pesti éjszakai életben a mai szerencsejátékokat veszedelmes elődök helyettesítik. Titkos rulett klub még nincs, mert a pergő golyós lélekvesztőt még nem találták fel, ellenben hirhedt ősе a *«hansel»* már vígan szedi áldozatait. Ezt is felszerelt asztalokon játsszák, s főként a kocsmalátogató néposztály kedveli. A lebujokban néha három asztal is üzemben van. A darabontok néha rátörnek a játékosokra s az újságokban ilyenkor megjelenik a hír és a felháborodás: *«Mult héten egy ácspallér, az úgynevezett hansel játékban 700 forintot vesztett...» ...a játszó férjek feleségeik fejéről adják el a vánkost s a hansel torkába vetik!*

A vidék közbiztonsága még nem annyira zilált, mint később lesz a betyárromantika korában. *Útonálló azért akad.* Egy kaland, mulatságos kimenetelével nagyon toll alá kívánkozik, a megtámadott személye miatt. Az eset a száz év előtti magyar világ legnagyobb írói sikerének is elkönyvelhető.

Egy író kirándulásra megy és megfogják a haramiák... Külön[illegible]

ben ezt egykorú rogalmazasban kell tovább mondani, mert így van zamatos íze: *«... A szentmiklósi kalendárium író rándulást tévén valahova, néhány zsíros legénytől megtámadtatik. Miután fenyegetőzve kijelenté, hogy ő kalendárium író s hogy pénzét, ha elveszik, nyomorúságot hozó időt ír kalendáriumába, azonnal szabadon bocsáttaték...»*

A fővárosban már képkiállítások és tárlatok vannak. Ritka egy-egy Barabás-kép, a festményеk java részének elszürkült német nevű festői vannak. A műbírálat gyermekcipőben jár s nézőpontjai sokszor meglepőek. Egy almát szedő menyecske képéről ez a bírálat: *«... E mű, ha a menyecske lábszárai egy kissé aránytalanul nem rövidek, a tökéletesebbek közül való.»*

A színházban ezen a héten bemutató még nincs. Egy hír azonban magára vonja a figyelmet: *«Sajtó alatt van egy munka, címe: Vizsgálatok az üresség-ről a nemzeti színházban, drámák adatásakor, mathematikai és pénztári tekintetben».*

Ezzel a szemben *a versírás*, — ez a legolcsóbb művészet — *szépen virágzik*, főként működelő körökben. Az írók, tisztes szerénységgel, csak kezdőbetűkkel jelzik a vers végén a szerzőséget, *mint úriemberhez egy kissé méltatlan foglalkozást.* Akihez a vers szól, az úgyis tud mindent. A címzett kivétel nélkül egy szőke vagy harna szépség.

Nem kell mosolyogni ezeken a verseken, mert van bennük valami megható, fehér trubadurnőtisztelet és botló dagályosság. Másfajta, mint a mai mozifeliratok zsidó dagályossága.

Ez a vers is, amit a száz évvel ezelőtti húsz éves fiatal úr, aki már régen elment, írt a hölgyéhez, aki szintén csak Volt. A vers elgondolása, hogy a hölgy imádkozik, de tökéletessége miatt felette áll az angyalok valóság színvonalán s ezért az angyalok nem értik a szavát. Imádkozzanak együtt a fiatal úrral, s ez a segítség le fogja vontatni a gondolatokat köznapibb, érthető színvonalra... Ez volna a vers gondolata, bár a mondatok kissé makacsul ellenszegülnek s az ötlet csattanója homályos.

Az egyik középső versszak:

«Mert ennyi bájt ők (az angya-
[lok) irígyelnek:
Ily szendeséget ők nem szívelnek
E gyarló, vétkes porhazán...
Őrzői ők a szent erénynek,
De illy jósága földi lénynek
Túl áll tökélyük fényfokán...
Fogadj el engem kísérőül...»

A lapok hirdetési rovatában felvonulnak a *feltalálók.* Egy lakatosmester hirdeti is találmányát *«mely által gőzerő mozdonyok olcsón nélkülöztetnek.»*

Egy másik hirdető *új kávét* kínál, *«melly különösen e célra vetett növényekből készül».*

A tréfás rovatban szeretik az enyhén gondolkoztató furcsaságokat.

«Ki miért dohányzik?... A spanyol a nagy hőség miatt, a hollandus, mivel fázik, a francia, mivel egyéb dolga nincs, a német, mert éppen akkor nem akar egyebet tenni, az angol, mivel ez úrhoz méltó, a magyar, — hogy füstöt csináljon...»

Végül jegyezzük meg, hogy a *«Mátyás király szállodában» a legszebb szoba egy napra 48 s a legolcsóbb 18 krajcárba kerül!*

Ezekről a vegyes dolgokról tájékoztatták a magyart a Pilvax kávéházban a honi ujságok 1841 július 10-től 17-ig, amennyiben az ujságolvasó hozzájuthatott az ujsághoz, mert baj volt az alapos ujságolvasás miatt, ahogy azt ez az epés hír bizonyítja:

«Egyik leglátogatottabb pesti kávéházban a derék kávés szunyszékeket szándékozik csináltatni, azok számára, kiknek órákig kell várni egy hirlapra, míg megkaphatják».

Hát ilyen csoda 1941-ben már nem történik, de azért megilletődéssel gondolunk a korra, amelyben a hosszú, alapos, kitartó olvasással bosszantották egymást a magyarok...

(Folytatjuk.)

X

A **Simonov**-kolostor, Oroszország egyik legrégibb és legszebb egyházi műremeke a pusztításra kivezényelt szovjet-katonákkal.

Oltárképeket és templomdíszeket szaggatnak le a vörösök.

Papen és Szaradzsoglu kézfogó aláírá

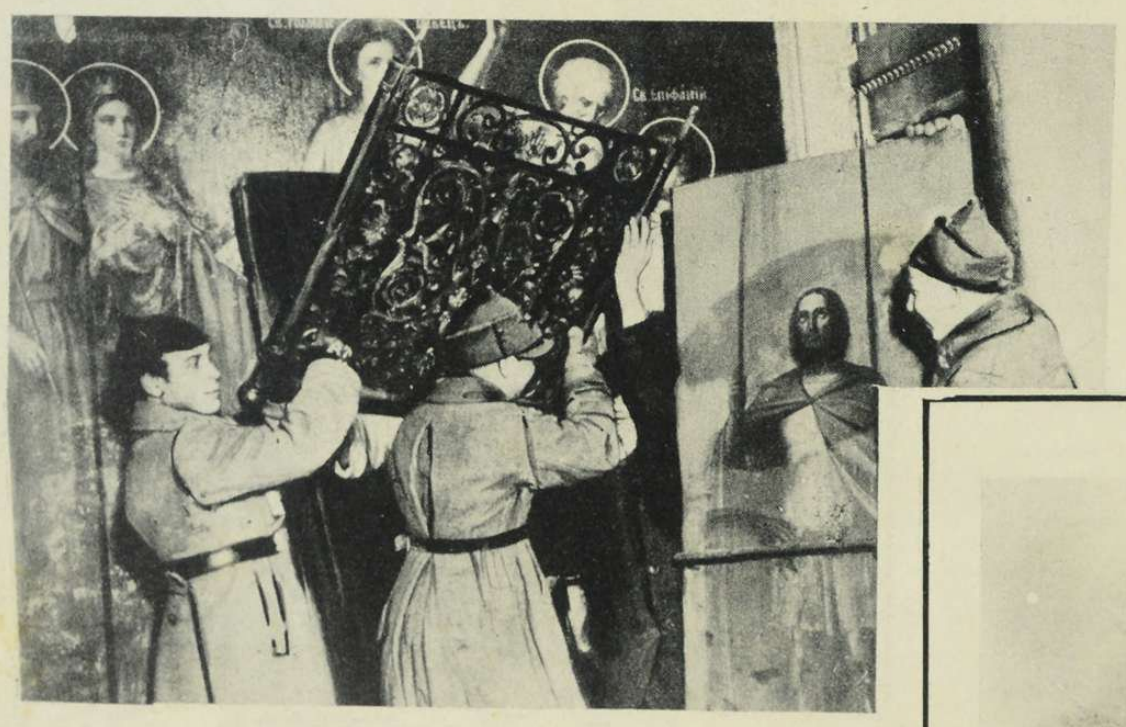

Ime, a bizonyíték! A szovjetzsidók a hadsereget használták fel a templomok kirablására **és** felrobbantására.

es nevetve szállítják el a kincseket.

A barbár tolvajlás után dinamittal felrobbantották a kolostort. A romok között az elvadult horda értéktárgyakat keresgél... Ez a **„szovjetkultúra"!...**

DÜNABURG ELS

A kép kiválóan szemlélteti a fontos v

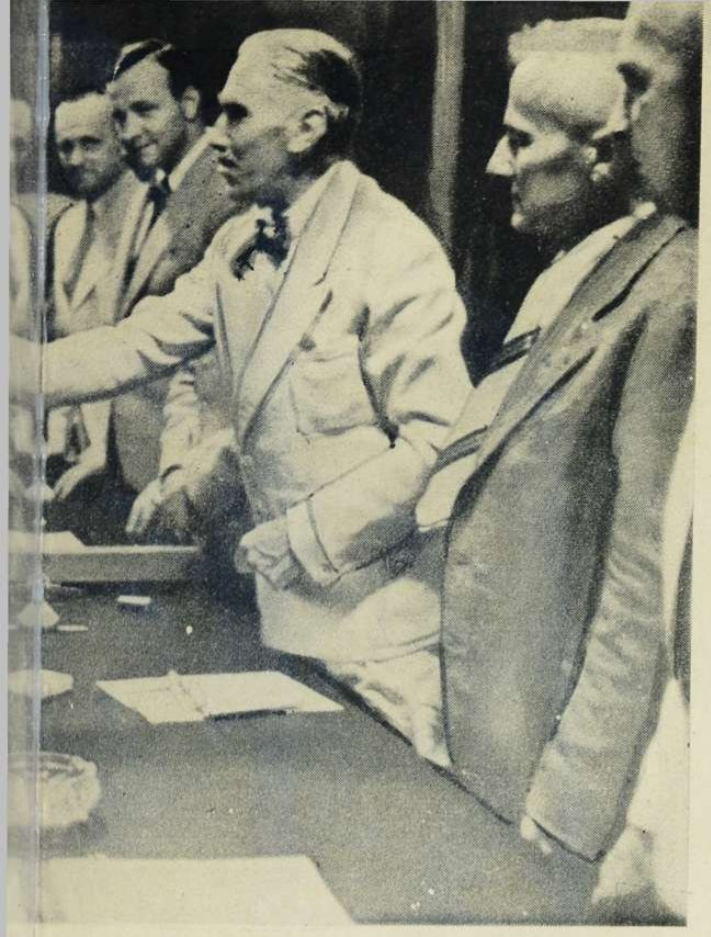

örök-német barátsági szerződés
tán.

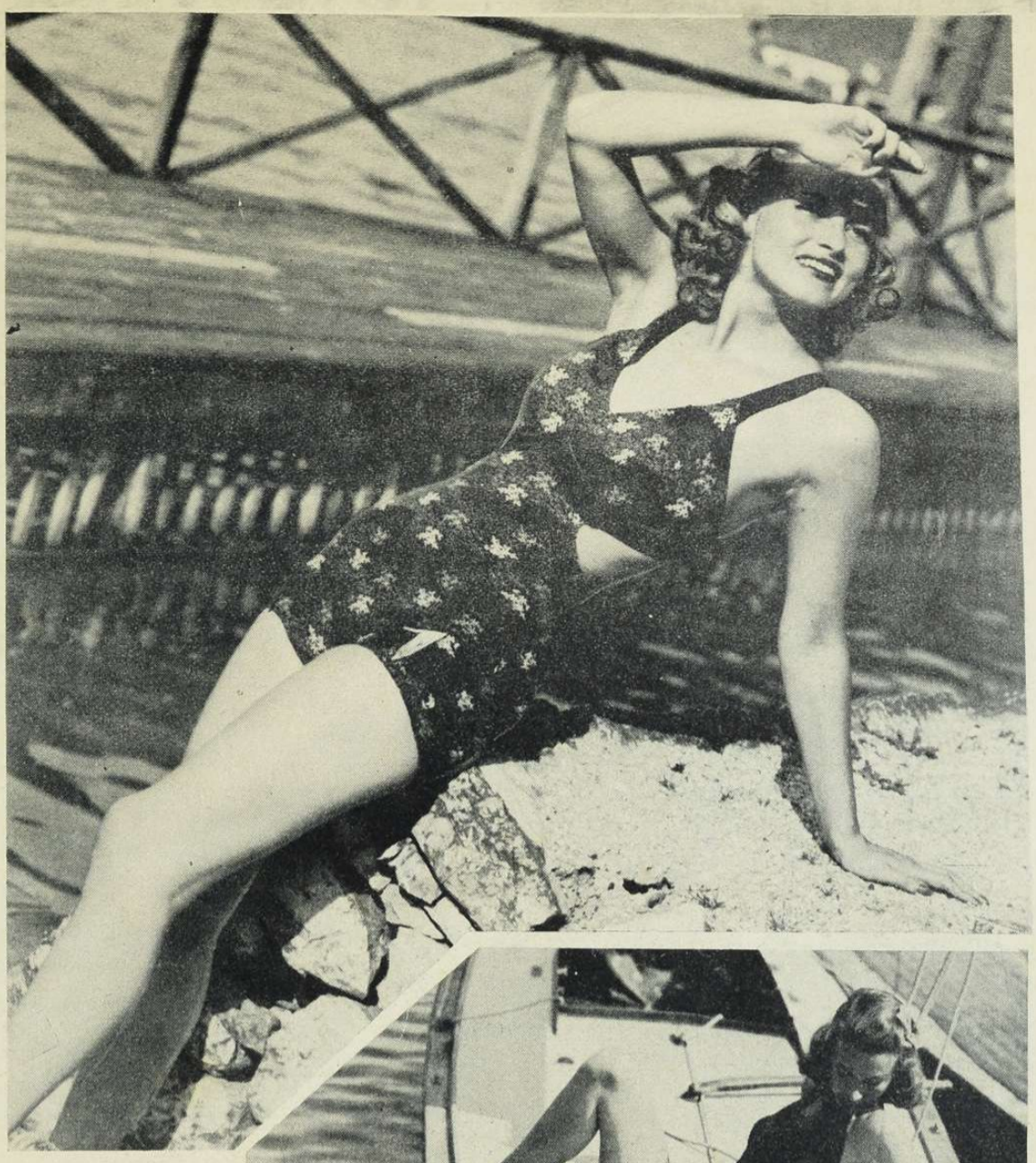

Gyönyörű, modern fürdőruhák, borvörös, sötétkék, szürke és virágos színekben, — de mintha nem a dressz lenne fontos, — hanem aki hordja...

ET MEGTÁMADÁSA.

ahonnan a rigai támadás elindult.

ZSIDÓ

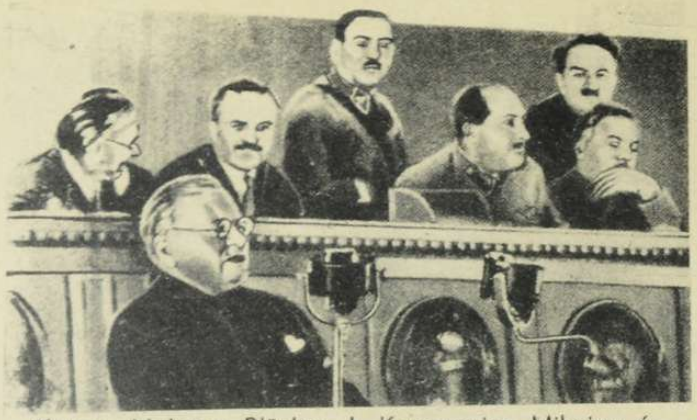

Kalinin, Molotov, Blücher, L. Kaganovics, Mikojan és Vorosilov a VII. Vöröskongresszuson Finkelstein-Litvinov beszédét hallgatják.

Az ukrainai G. P. U., a nemzeti mozgalom gyilkosa.
A 8 vezetőből 5 zsidó!...

Berman és Firin, a kényszermunka-táborok urai, szemleúton. **Milliók** átkozzák nevüket!

Lunacsarszki, az első szovjet kultur-népbiztos.
Sztalin a németországi zsidók között: **Feuchtwangler** és **Thal** társaságában.

Hat zsidó miniszter a szovjetkabinetben 1938-ban!
A zsidó lapok dicsekedve jelentik a nagy eseményt.
Felső sor: **Bruskin,** a két **Kaganovics, Finkelstein.**
Alsó sor: **Berman,** a szibériai hóhér és **Gilinszki.**

A kommunizmus, a proletárforradalom és a zsidó világuralmi törekvés egymástól elválaszthatatlan és egymásba fonódott fogalmak, — Marx fellépése óta. Közel száz esztendőn át kísértett Európában a vad, fanatikus, keleti forradalmiság, amely idegenségével csak akadályozta a munkáskérdés észszerű és méltányos megoldását, amíg azután tűzfészket vert a szerencsétlen Oroszországban és megmutatta, hogy kell elpusztítani egy nagyrahivatott nép ősi erejét. Zsidót uralt elsősorban a szovjet! Zsidók vezették az egész orosz életet s bebizonyították a kibontakozó mérhetetlen vereségben, hogy nincs államalkotó képességük s csak átkot, pusztulást zúdíthatnak a vezetésüket elfogadó népekre! Faji együttesben megszállották az óriás birodalom vezető helyeit — a díszhelyet átengedték ugyan oroszoknak —, de tervszerűen elhódították a valóban fontos állásokat s parancsoltak, rendelkeztek 180 millió holt lélek fölött...

A jómódban és a hatalmi mámorban egymást sem bírták; személyi harcokban gyűlölködtek s egymást ölették időnként a felfelé való kapaszkodás lihegő versenyében. Igy múlott el Bronstein-Trotzki, Apzelbaum-Linovjev és Sobelsohn-Radek dicsősége az emigrációban, vagy a kivégzési sortüzekben, de a kiritkult sorokat új éhes zsidók foglalták el az orosz zsidóság kifogyhatatlan tartályából!... Az arcképcsarnok kihullott zsidai helyére új, ismeretlen zsidók léptek s maradt minden a régiben. Ez a változatlan zsidóáradat, amely csak a feltámadt európai nacionalizmusban látott komoly ellenséget, — a zsidóság nemzetközi védelmének öntudatával gyűlölte Németországot s a szovjetpolitikát a maga céljaira hasznosította. Európa boldogabb és becsületesebb korszakba lép, ha a zsidó nemzetköziség vezérkarát a fegyverek ereje előzi bitorolt helyéről...

Mosessohn-Kaganovics Lázár, a **„leghatalmasabb zsidó"** a szovjetben. A Kaganovics-dinasztia feje.

Smecsusina, az élelmezési ipar h. népbiztosa.

Gamarnik, a vörös hadsereg v. politikai főnöke Öngyilkos lett.

Nemzetközi zsidó eszmecsere: **Blum Leó** és **Finkelstein-Litvinov.**

Izraelsohn **Gubelman-Jaroszlavszki,** az istentagadók vezére.

URALOM Szovjetoroszországban

Mosessohn-Kaganovics Mihály, hadügyi népbiztos.

Mosessohn-Kaganovics Julij, Nisni-Novgorod pártvezetője.

Weissbrod, Sztalin zsidó orvosa.

Friedland-Kolzoff, a főzsidó riporter.

Jofan, a „szovjetpalota" tervezője.

Ábrahamson Popok Jákob, a volgai német köztársaság pártfőtitkára.

Mechlis, a vörös hadsereg politikai főnöke.

Berija, a **georgiai** köztársaság véreskezű pártfőtitkára.

Ginsburg, a nehézipar helyettes népbiztosa.

Suritz, volt franciaországi nagykövet.

Stein, volt római szovjetnagykövet.

Manujlszki Dávid, a központi szovjetbizottság tagja.

Smuskarics, a légügyi főnök zsidó helyettese.

Rappaport, zsidó tábornok.

Firin, a gyüjtőtáborok zsidó réme.

Jorie, műszaki zsidó tábornok

Frenkel, pártellenőrzési biztos.

Jagoda-Herschel, a hirhedt G. P. U. főnöke volt.

Heller, a zsidó birobidzsani köztársaság elnöke

Finkelstein-Litvinov, Kagan Samuell követségi tanácsos **és Steinman-Majszki,** a londoni szovjetkövet. Zsidók egymás között . . .

Pajesszel — lóháton . . . A szovjeturalom **ősforrása, a bolygó zsidó** is lóraült, nyughatatlanul elsietni a ghettóból a világuralomba. Pedig jobb lett volna a ghettóban maradni, — ahogy a rohanó történelem bizonyítja . . .

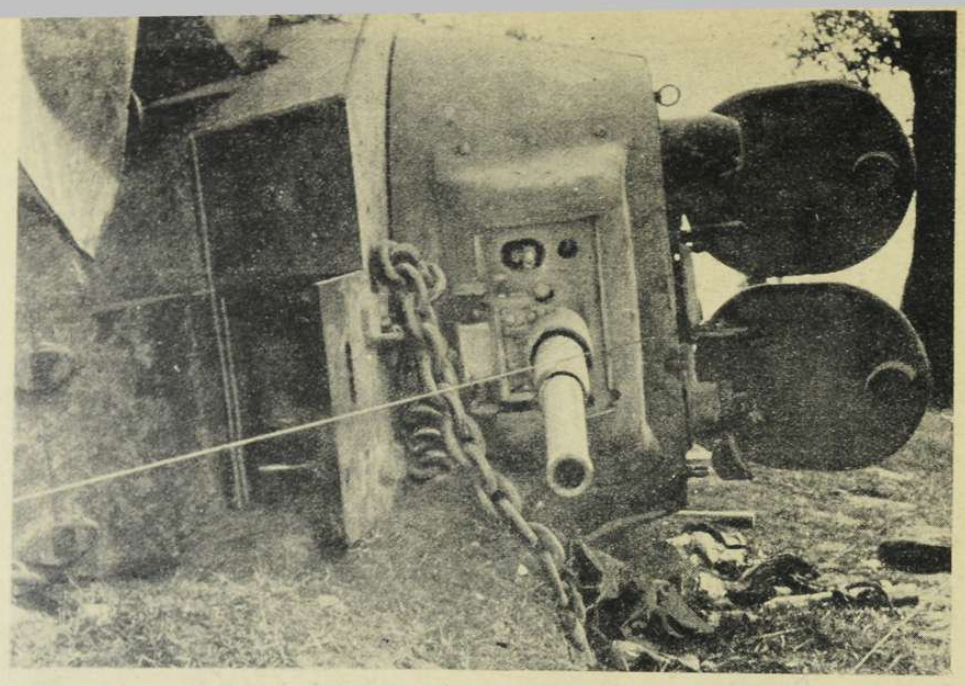

A silányabb anyag, a gyatrább fegyver így marad a csatatéren...

Ilyen akadályok torlaszolják el mindenfelé az utakat. Elhagyott, kiégett szovjet óriástank...

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK ÉS

Irta: Dr. Rajniss Ferenc

Acélfegyverzetben ölrement milliós seregek birkózásától remeg a föld két tenger között s a szovjet *Napoleon sorsát idézi szakadatlanul a berezinai csata napjaiban,* hogy a megtagadott történelem emlékeivel verjen bátorságot a riadt szovjet hadakba.

De hol vagyunk már a XX. század dereka táján Napoleon első nagy kísérletezésétől?...

Százhuszonkilenc esztendő óriás fejlődése, a forgalom, a haditechnika, a fegyverzet, a hírszolgálat s a hadászati és harcászati tudományok lemérhetetlen eredménye választ el bennünket Napoleon korától s hamis minden együgyű összehasonlítás, amely a jelent és a multat párhuzamba állítja.

Igen, — Napoleon képviselte a maga korában elsőnek az *európai gondolatot* s végzete hajtotta a küzdelmekbe és a bukásba, mert akkor még az angol tengeri uralom káprázatos jövendője szunnyadt az idők méhében... Napoleon megpróbálta az európai szárazföld megszervezését a tenger zsarnoksága ellen s belebukott a merész, időelőtti vállalkozásba, *ami nem bizonysága annak, hogy a korzikai zseni gondolata sohasem valósulhat meg!*

Napoleon 1812-ben 400.000 embert vezetett át a Visztulán, Anglia szövetségesének leverésére s valóban *európai hadsereget irányított,* mert csak 120.000 katonája volt francia, a többi olasz, lengyel, holland, belga, svájci s a német törzsekből osztrák, bajor, szász, porosz, mecklenburgi és würtembergi volt, — teljes egészében *12 nép fiaiból összeverődötten.*

Napoleon keskeny csíkban bevonult a cári birodalomba s az orosz tenger minden oldalon összecsapott körülötte... *Borodino* sövénysáncain 80.000 halott feküdt a szörnyű csata után s a nyolc óráig tomboló végső harc végén sem tudták a nagy ellenfelek, hogy ki győzött. Egyik hadsereg sem bomlott meg, csak vérzett bőségesen. *Kutuzov* Moszkva mögé vonult s Napoleon belovagolt a Kremlbe. A faváros lángbaborult, a gárda rabolt s a hadsereg öt hétig semmit sem csinált. Murat *elvesztette* az oroszokat s Kutuzov serege *véletlenül* találta meg Murat balszárnyát a végtelen erdőkben... *Az orosz vezér futára 9 nap alatt jutott el Szentpétervárra* jelenteni, hogy Moszkvát feladták s *Kutuzov öt nap mulva tudta meg, hogy Napoleon kivonult Moszkvából...* Napoleon nem engedte verekedni a gárdaezredeket *«800 óra járásnyira Franciaországtól»,* s hideglelősen gázolt kifelé az orosz tengerből, amely úgy elsodorta komoly csaták nélkül, — a berezinai átkelés borzalmaival — hatalmas seregét, hogy Kaliszba már csak 18.000 emberrel érkezett meg. Európa két legokosabb embere, *Talleyrand* és *Metternich,* már a borodinói csata után tudta, hogy Napoleon halálos sebet kapott az orosz mezőkön...

Mit hasonlíthatunk össze napjainkban a napoleoni tragédiával?

Széles arcvonalak nyomulnak előre a szovjet ellen s a hátuk mögött már nincs semmi lehetősége az ellenállásnak. A 800 óra 8 órára zsugorodott össze. A hírszolgálat percenként működik. Az ellenséget pillanatokig sem hagyják nyugodni. *A nehéz fegyverek harca folyik s amelyik fél elveszíti nehéz fegyverzetének nagyobbik felét, az sok milliós emberanyaggal is, ájultan kiesik a küzdelemből!* Ha a szovjet minden erejét harcba veti Leningrád, Moszkva és Kiev vonalának védelmére s elveszíti a csatát, akkor mindent elvesztett. *A légi, a páncélos és a nehéz tüzérségi fölényt nem lehet könnyű fegyverzetű katonatömegekkel legyőzni, vagy bandaharcokkal semlegesíteni.* Ez a mai hadászat nagy törvénye s ezért szavai a levegőbe a szovjet, amikor Napoleon bukását biztató példának idézgeti...

Hadak útja a szovjetföldön

A nagy csaták második hetében, a hatalmas kezdő eredmények viharos kihasználásáról számolhatunk be. Északon Riga elesett s Windaut is megszállották a németek, — a Litvániában rekedt orosz csapatok már hajóval sem menekülhetnek ki a szorító acélgyűrűből. A balti tengerpart tekintélyes részét a német hadsereg tartja kezében s a Finnország felé irányuló hajóforgalom megerősödik. A balti térségben *egy teljes szovjet hadsereg pusztult el* s a szétszórt egységek maradványait az erősítésnek érkező német csapatok terelik a fogolytáborokba.

Finnország déli részébe a szovjetcsapatok megkísérelték a betörést, de véres vereséggel visszavonultak. *Közép- és Északfinnországból* az egyesült német-finn hadsereg oszlopai kemény harcokban, tervszerűen előrenyomulnak. Az *Aland* szigeteket a finnek megszállták s a gyorsan lerakott aknazáron egy szovjet búvárnaszád felrobbant. *A finn légvédelmi ágyúk tüzében több, mint 100 szovjet repülőgép pusztult el.*

Az északi arcvonalon a *Düna* átlépése volt a legnehezebb feladat, megteremteni kedvező előfeltételeit a *Pszkov* felé irányuló előnyomulásnak. A szovjetcsapatokat Pszkov alatt rendezik új csatasorba, de Leningrád felé más útak is vezetnek a balti tér nyugati oldalán.

Dünaburgtól délkeletre a *berezinai csata* volt a legelkeseredettebb. A szovjet hadvezetőség minden áron megpróbálta az átkelés meghiúsítását, *Szmolenszk* és *Moszkva* védelmének érdekében s a merész német áttörés után a Berezina balpartján az összevont szovjet páncélos erők kétségbeesett ellentámadást indítottak meg, amelyet a *német stukák százai valósággal szétmorzsoltak.* A berezinai csata után a *Dnyeper* és a *Düna* felső folyásánál előretörő hadseregnek széles, összefüggő arcvonala szilárdan kialakult.

A szovjet erődítményvonala mögött *Szmolenszk* légi bombázása a legerősebb, de ankarai hírek szerint *Moszkvában is sűrűsödik a légi riadó.* A moszkvai pályaudvarokra rengeteg katona érkezik a szovjetbirodalom belsejéből, s a beözönlő csapatokat a forgalmi zavarok miatt nem tudják tovább szállítani. Napokig várakozó ezredek, gyalog indulnak el a végzet útján a harcterek felé.

Leningrádban mozgósították a lakosságot lövészároképítésre, a férfiakat 12—50, a nőket 16—45 év között... Moszkva körül is kezdetleges sáncokat húznak az új «védelmi tanács» rendelkezésére. A védelmi tanács átvette a hatalmat a szovjetkormánytól. Elnöke *Sztalin,* fontos tagjai, *Vorosilov, Molotov* és *Malenkov,* a kommunista párt központi bizottságának főtitkára.

A német hadsereg *Minszk* vonalán is elérte a Dnyepert s a hátrahagyott bezárt szovjet hadseregből,

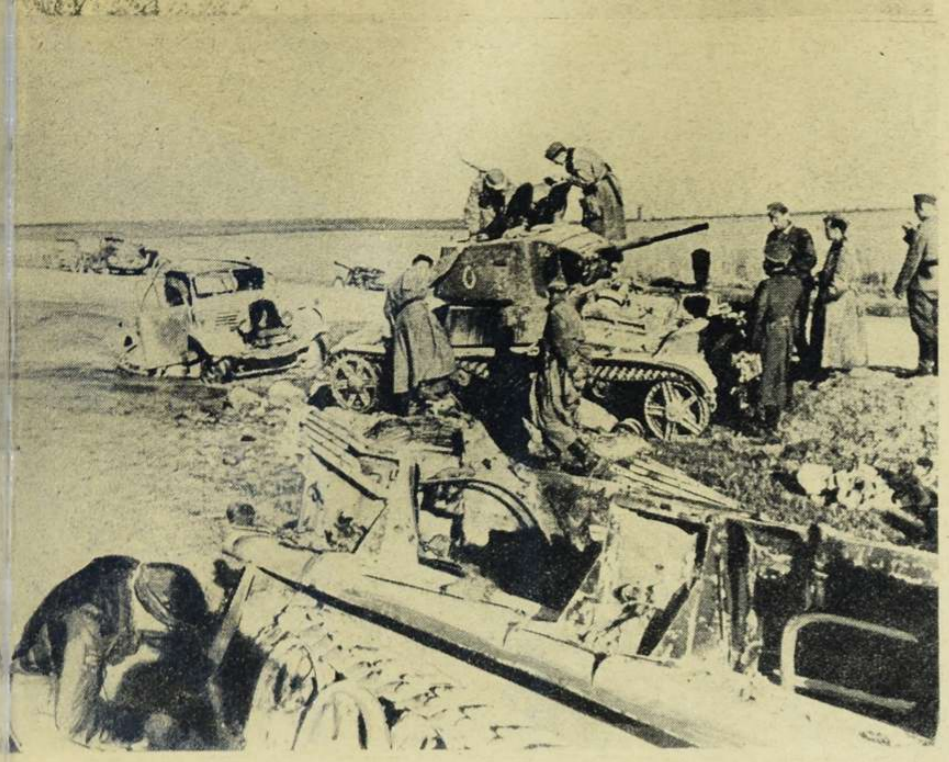

A százával elpusztított szovjet-tankokat szakértő német katonák vizsgálgatják.

A szétlőtt szovjeteröd már német kézben van!

UJ FORDULATOK

újabb 75.000 katona futott át a németekhez! *A hadifoglyok száma 300.000 fölé emelkedett s több ezer szovjettiszt piheni ki a fáradalmakat az ideiglenes táborokban, élükön Jegorov tábornokkal, akinek jegyzeteiből kiderült, hogy a szovjet céltudatosan készülődött Európa megtámadására...*

A *Pripjet* mocsarak alatt, a német arcvonal déli szárnya, a Lemberg körüli nagy csaták hasznosításával *lendületesen előre hajlott. Lucktól* keletre a szovjet-páncélosok utolsó ellentámadási kísérletét két nap alatt véglegesen leverték s a *Rowno—Zsitomir* szakaszán kifejlődött nehéz harcokban 500 szovjet gépkocsi és 18 vonat pusztult el a német bombák és fegyverek halálos tüzében. *Galiciában* a Szereten át, széles arcvonalon folyik az ellenség üldözése *s a visszavonulás iránya csak a mocsár, vagy Kiev lehet...*

„Megitatom lovamat a Dnyeper vizében..."

Tűzharcban robognak előre a csapatszállító gépkocsik.

Támadás a füstbe

A magyar honvédek hősi harcai

Sztaniszlau és Kolomea elfoglalásával a magyar csapatok felzárkóztak nagy szövetségesünk bajtársi seregéhez s diadalmasan előrenyomultak a Dnyeszter vonalára! A magyar honvédek a Kárpátszorosokon túl a sík területen, légi erőnk vitéz támogatásával gyorsan törtek előre s Kolomea határában, lendületes támadással megfutamították a szovjetcsapatokat. *Kolomeában virággal és boldog örömmel fogadták a magyar haderőt.* Július 5-én és 6-án erős szovjet oldaltámadást vertek vissza a magyarok s gépesített és páncélos csapataink különösen kitűntek a nehéz és diadalmas ütközetben. A honvéd páncélosok elfoglalták a Dnyeszter átkelő pontjának déli hídfőállását s rendkívül súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A szovjetsereg sok halottat, sebesültet és nagy zsákmányt hagyott a csatatéren. *A honvédcsapatok egyes részei már a Dnyeszter keleti partjain nyomulnak előre s légierőnk sikeresen bombázza a támadási vonal előterét. Minden jó magyar büszkeséggel és szerető gonddal tekint a távolli harcterek felé, ahol legjobbjaink ősi vitézséggel és véráldozattal pecsételik meg szövetségünket az új Európával!...*

Besszarábiában német és román támadás hajtja előre az arcvonalát. *Csernovic elesett.* Északmoldvában a szövetséges csapatok átkeltek a *Pruth* folyón s haladnak előre a Dnyeszter felé. *Az Északi- és a Fekete-tenger között, mindenütt a támadás és az üldözés jegyében zajlik a háború.* A szovjet hadsereg vesztesége, zavara, rendetlensége és vadállati bosszúszomja napról-napra kiütközőbben megmutatkozik. *Július 5-én 281, július 6-án 204 repülőgépet vesztett a szovjet s ezen a két napon rengeteg szovjet páncélos és üteg is elpusztult.*

A sokat emlegetett *Sztalin-vonal* sem látszik elég erősnek a támadási lendület lecsökkentésére, mert a legújabb hírek szerint, *a németek már 20 modern erődöt elfoglaltak 100 közép- és nehézágyúval és 154 páncélos harcikocsit zsákmányoltak a Sztalin-vonalon túl, tehát veszedelmes rés keletkezett az összefüggő vasbeton műveken.*

Milyen a szovjetkatona?

Rendkívül jellemző, hogy a német katonai szakirodalom nem becsüli le a szovjet ellenfelet, *csak leméri,* pontosan, józanul, a feladatok megoldásának biztosítására. A szovjet átlagkatonája *vak gyűlöletbe hajszolt, primitív, megfélemlített, hiszékeny ember.* Belül a kívülről lezárt bunkerekbe, ahonnan nincs menekvés. Azt hiszi, hogy *az ellenség feltétlenül megöli,* ha elfogja s azt tudja, amit szigorúan a szájába rágtak, hogy *otthon lemészárolják az egész családját, ha fogságba kerül...* Elfogott ezredesek könyörögtek, hogy ne adják ki nevüket a *Vörös Keresztnek,* mert féltik a hozzátartozóikat. *Jobb, ha azt hiszi a hadvezetőség, hogy elestek...*

Az egyik szovjetpáncéloson a kocsivezető nyugodtan rajtamaradt, amikor a pémetek a robbantóanyagot már alájadobták. *Elhitte,* hogy a szovjetgyártmány sérthetetlen... Nekiszaladt sok szovjetkatona a német harcikocsiknak, azt *hitte,* hogy lehet, — *neki így mondták... Tompa halálmegvetéssel* összebújt emberfalkák rohannak a pusztulásba, mert úgy érzik, hogy nincs menekvés. Hátul ott fekszik a legkisebb egységek mögött is a *politikai biztos,* revolverrel a kezében... Halál elől és halál hátul. *Nincs miért válogatni...*

Különösen az első sorokba küldött *ázsiaiak* tűnnek fel hadi leleményességükkel és a terep okos ki-

Közelharc a grodnói erődökért.

Jelent

...borult kiserőd ellen.

Német hídászok gyors munkája Grodnóban.

használásával. Szívósak, ügyesek, ravaszok. Sebesültnek tettetik magukat s kézi gránátot vetnek az utolsó pillanatban a közeledőre. Megcsonkítják a sebesülteket és megölik a foglyokat. Bandaharcokat kezdenek az arcvonal mögött. *A német katona a rombolás barbár szellemének kollektivumával kerül szembe...*

Más, természetesen, a nyugati civilizáció katonája. A német kemény, elszánt a harcban, de alaptermészetéből hiányzik a rombolási düh. Hadserege fínom, tagozott műszer, minden kis kereke megbízható. Katonája kölényes a legjobb fegyver s a legmodernebb harci módszerek birtokában s az egyéni legénykedés sem hiányzik belőle.

Gustl Baraner, a német si-világbajnok, pisztollyal és kézigránáttal három szovjet harcikocsit pusztított el egyedül...

A szovjetkatona babonás, tompa és primitív ösztöneit vasmarokkal tartja szolgálatában a kommunista politikai vezérkar. A világforradalom uszítói a legembertelenebb, hajmeresztő gyilkosságokat parancsolják meg ezeknek a szerencsétlen, tudatlan élőlényeknek.

Sambor, Libau, Luck, Lemberg, Dubno és sok más kisebb-nagyobb város és község börtöneiben *vadállati aljassággal lemészárolt litván és ukrán hazafiak holttestét találták meg a felszabadító német csapatok. Százakat és ezreket legéppuskáztak, az élőkbe még kézigránátokat vetettek s azután petróleummal leöntötték és meggyujtották a hullákat.* Ez a közismert szovjetmódszer 1917 óta, ez a sátáni vonás a vörös uralom arculatán, amelyet egyesek jószándéka sohasem törölhetett le és szépíthetett meg az undorodó világ előtt. Az ilyen állati feladatok miatt, a szovjetkatona nem tisztelheti önmagát és az egyenruháját. Csordába degradálták szándékosan. A terror tartja a sorban s az önbecsülése a semmibe züllik. Egy orosz tisztet mezítláb fogtak el a németek. A csodálkozó kérdésekre elmondotta, hogy *eladta a csizmáját — cigarettáért...* Roszszabb ez a lopásnál, kimondhatatlanul!

Milyen az orosz hadfelszerelés?

A szovjethatárokon túl tényleg keveset tudott a világ a szovjet repülőgépek és páncélos kocsik *harci értékéről*. A hírverés és a valóság között, tetszés szerint, megbecsült üresség tátongott. Kétségtelen dolog azonban, hogy a szovjet, ahogy azt most *Sztalin* nyiltan megmondotta, *készült az európai háborúra* s a német szerződéssel csak *időt akart nyerni* a sikeres összecsapáshoz. A lázas készülődésnek elképesztő bizonyítéka az, hogy *Lengyelország, Besszarábia, Litvánia, Latvia és Esztország területén, a szovjetmegszállás előtt 90 repülőtér volt s a német kézre került vezérkari térképek szerint, a háború kezdetén 814 repülőtér állott a szovjet légierő rendelkezésére ugyanezen a területen!...*

A háború kitörése napján a határszéli összes nagyobb repülőtereken 40—100 szovjetgép állott összezsúfoltan, a végső elrendezés napok alatt feltisztuló zavarosságában, de az arányos elosztáshoz már nem volt idő... *A harchoz szokott német repülők sohasem láttak még ilyen kiadós, tömött célpontokat s éltek is a jó alkalommal.* Ez magyarázza meg az első háborús nap egyébként hihetetlen szovjet veszteségeit. De azóta is arányos a pusztulás, csak csökkenő természetesen, mert egyre kevesebb gép száll fel a maradékból. *Eddig körülbelül 5—6000 szovjet gép zuhant le, vagy hullott alkatrészeire a földön.*

A felszálló gépekről, nehány légi ütközet után, megállapították a németek, hogy sok a kiöregedett láda közöttük. Legnagyobb tömegben *vadászgépe* volt

...tüzérségi megfigyelő.

Az elfoglalt területen napok mulva is megbujt szovjetkatonákat szednek össze, akiket zavarkeltés céljára hagytak hátra.

Égő falvak közelében . . .

Virágot is adnak a boldog litván asszonyok . . .

a szovjetnek, *de az átlag az 1934. évnek megfelelő típushoz húzott.* A J. 16. mintájú vadászgép, a spanyol polgárháborúból ismert *«Rata»*, már nem versenyezhetik modern testvéreivel, mert *lassúbb járású, mint a Ju. 88-as német harcigép*! A Ratánál öregebb típusok is bőven gyöngítik a szovjet légi erőt s a *J. 12.*, az *L. 15.* és a *D. J. 6.* mintájú gépek könnyű prédái voltak a pompás német vadászoknak.

A *J. 17.*, *J. 61.*, *J. 153.* típusú szovjet vadászgépek csak kis számban tűntek fel a harcokban s feltételezhető, hogy kevés is van belőlük. *A szovjet harci gép S. B. 2. típusú Martin-bombázó, amelyet már úgy durrantanak le a mai világban, mint a feldobott tököt.*

Mondani is fölösleges, hogy a személyzet kiképzésében, tudásában és lelkiismeretes kötelességteljesítésében, még az egyenlő minőségű gépi felszerelés esetében is döntő különbség maradna a német és a szovjetkatona között. *Éjjeli támadásra a szovjetpilóták teljesen alkalmatlanok, mert nem tudják a vezetési feladatokat.* Ahogy a német bírálat summázza a vizsgálódás eredményét, a szovjetrepülés *«igazi bolseviki gyerek: számban nagy, technikában hátramaradott és szellemében nehézkes . . .»*

Ez a bírálat egyformán illeti a légügyi, a páncélos, a tüzérségi és az összes műszaki erőket, beleértve a *forgalmi szervezetet* is, amely talán még akkor is csődöt mondana, ha a németek is segítenének egy kicsit a zsidó Kaganovics Mózes egyeduralmában tönkrement vasúthálózatot karban tartani . . .

Ahogy a világ gondolkodik

Sztalin parancsot adott a termés és az elszállíthatatlan javak felégetésére. Luck fölött égnek az erdők. Az előrenyomuló csapatok elhamvasztott falvakon át menetelnek. Mirevaló lenne ez a vad, ázsiai intézkedés, ha a szovjetkormány bízna a győzelemben?... És mirevaló, ha elveszíti a háborút? . . .

Churchill és *Eden* zavartalanul dícséri a szovjetet, de az amerikai *Egyesült Államokban* nagyranőtt a szellemi tanácstalanság. *Lindbergh* ezredes, *Wheeler* szenátor, *Merwin Hart*, *Knudsen Hoover* és *Hearst* hangja élesebben csendül s nagy tábora van annak a józan követelésnek, hogy *«Amerikáért mindent, a szovjetért semmit! . . .»* Azt a zsidó mesét, — hogy Hitler a szovjet legyőzése után, Szibéria, a Behring-csatorna és Alaszka jegén át az Egyesült Államokra támad, — igen kevesen hiszik el, pedig a mese olyan valószínűtlen, hogy egyes körökben megérdemli a feltétlen hitelt.

Európában elmélyülő rokonszenv kíséri a szovjet felszámolásának háborúját. A spanyol *«kék hadosztály»* nyomán, mindenfelé önkéntes alakulatok keletkeznek, felajánlani a nacionalista erőket a szovjet legyűrésére. *Serano Suner* feltűnő nyilatkozatában megállapította, hogy a szovjet Spanyolország leggyűlöltebb ellensége s legyőzése az európai új rend előfeltétele. «S ha külön okot is kell említsek», — mondotta Suner, — akkor utalok arra a szörnyűségre, hogy *1936-ban és 1937-ben, a szovjet 6000 spanyol gyereket rabolt és hurcolt el Spanyolországból! . . .»*

Lassan kialakul a keleti és a nyugati hadszíntér világosan kirajzolódó egyensúlya s Európa népei felismerik ennek az egyensúlynak történelmi jelentőségét.

Korai volt minden öröm, mert semmit sem gyöngül a szorítás Anglia körül. Június havában 768.950 tonna hajóteret vesztett újra Anglia s *háborús vesztesége 12.5 millió tonnára emelkedett!*

Három nap alatt 83 brit repülőgép pusztult el s az éjjel berepülő angol gépekből, német terület fölött az éjjeli vadászok állandóan *16—18 százalékot* semmisítenek meg. *Tobruk* körül dörögnek az ágyúk, *Cyprusz* szigete és *Alexandria* ellen heves légitámadást vezetett az olasz és német légierő s az *Atlanti-óceánon olyan a harc, mintha Keleten nem is volna háború.*

Ez a hadászati egyensúly a biztosíték arra, hogy korunk gigantikus mérkőzésének végén, a békefeltételeket a tengelyhatalmak szabják meg Európa boldogulásának előkészítésére.

A HÉT TÉRKÉPE: HADIHELYZET A SZOVJET-FRONTON

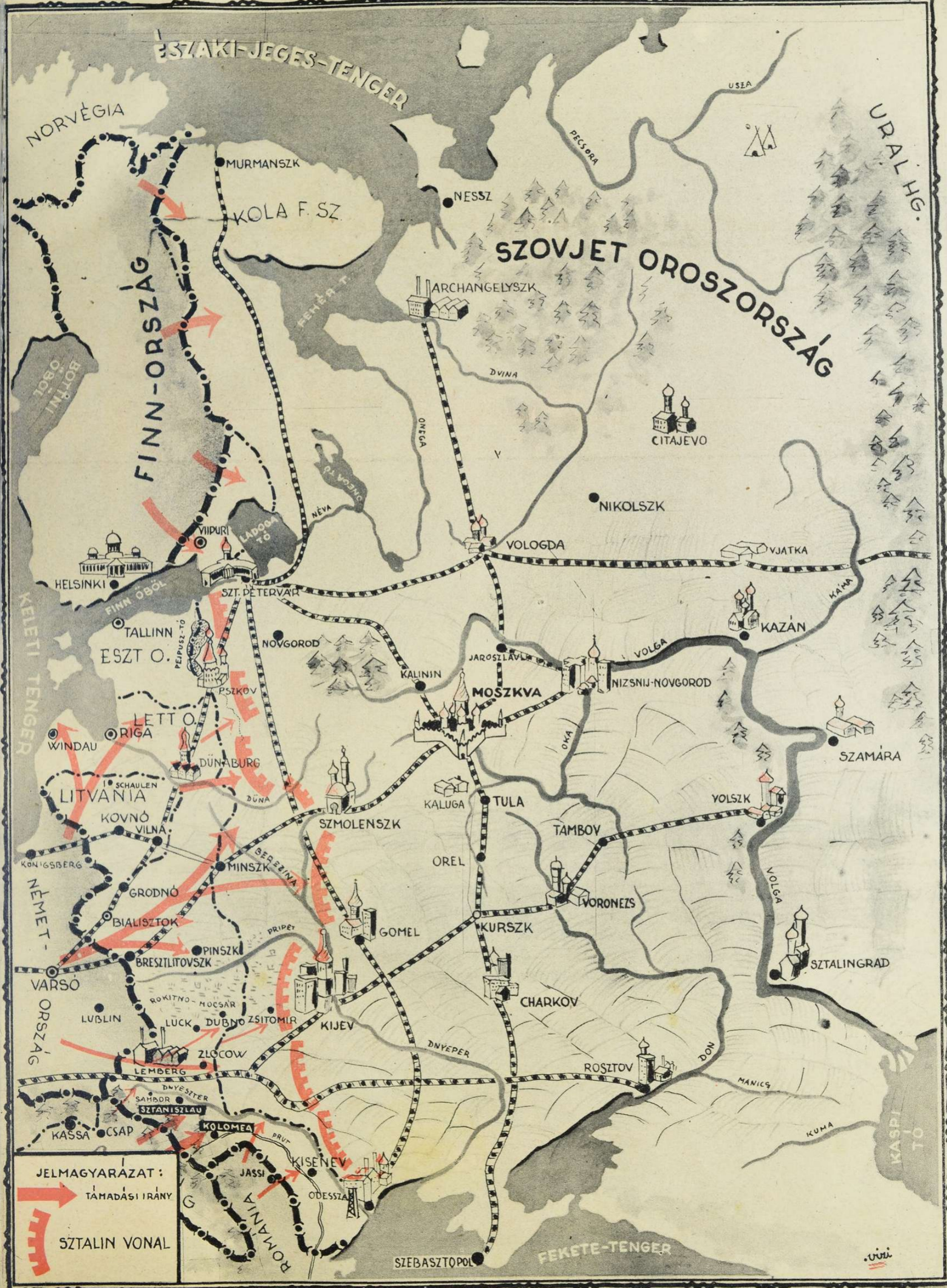

Churchill blokád-bumerángja

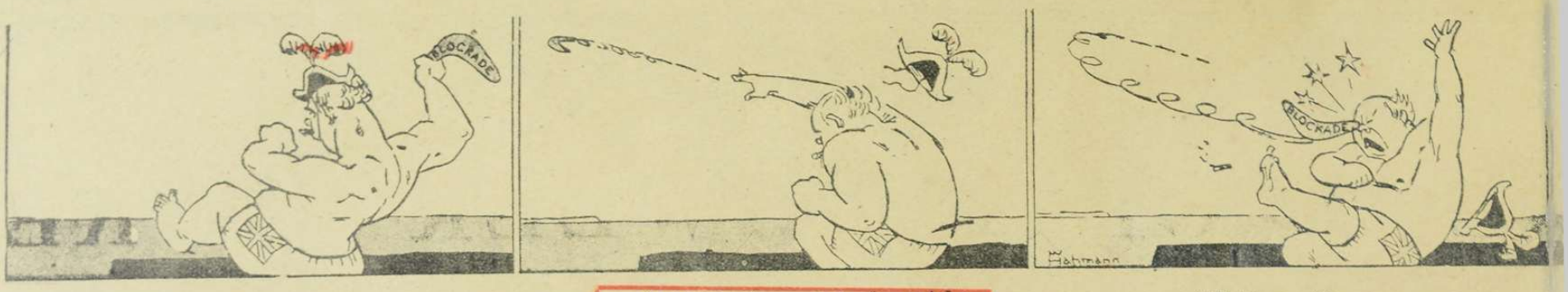

—... Szent Isten, a sziréna!
—Ugyan kérem, csak a Szeréna!

Egyszerű hir:

(Churchillt és Edent Londonban «grand rabbivá» választották.)

Sztalin: No, Churchill elvtárs, ha csodarabbi vagy, most tégy csodát!
Churchill: Én azt hittem te leszel a csoda...

Angliában bombázás után

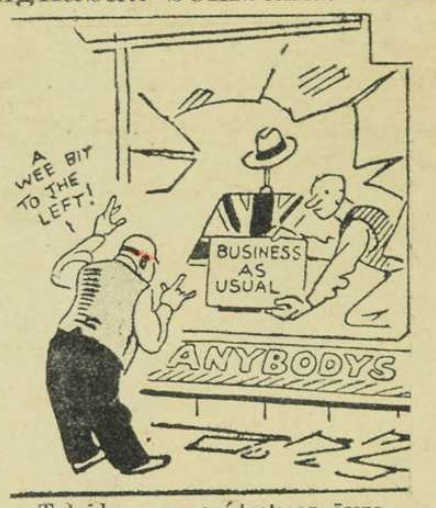

Tulajdonos a segédnek az összetört kirakat előtt:

«Egy egész kicsit még balra igazítsa azt a táblát...»

«Hol volt az a kis repedés, amiért tegnap iderendeltek, hogy kijavítsam?...»

A szigorú lady:
«A sarkokat is tisztítsa meg!...»

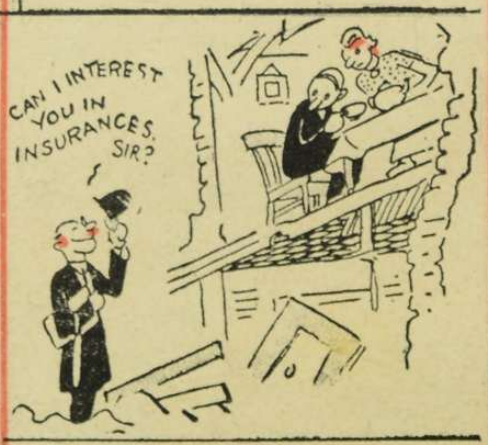

A vigéc: — *Nem kötnének biztosítást?*

Élő és holt szépségek.
Egy kis szenzáció a múzeumban.

Szokás hatalma

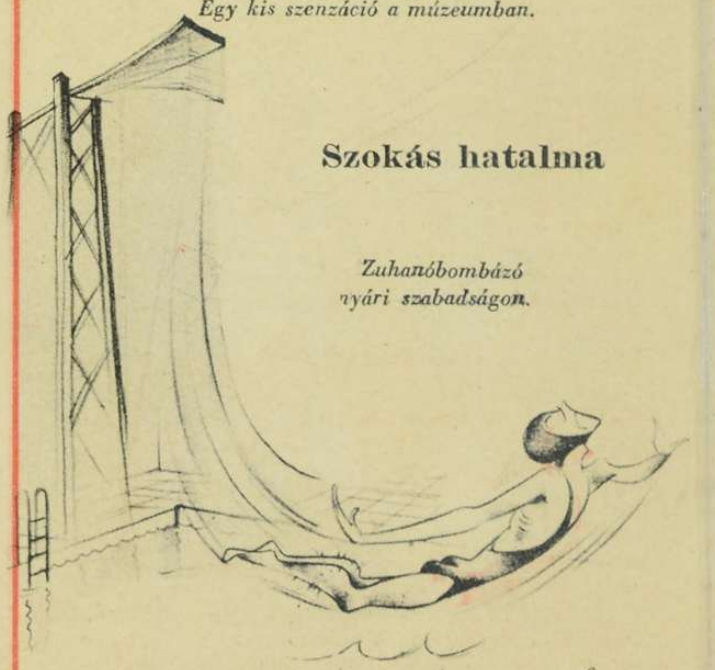

Zuhanóbombázó nyári szabadságon.

Elsötétítéskor

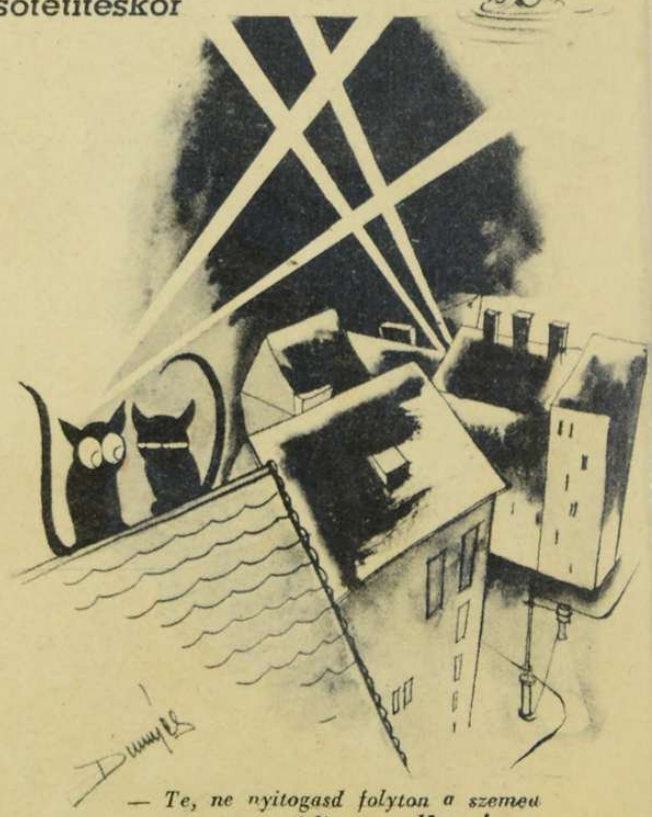

— Te, ne nyitogasd folyton a szemed mert felír a rendőr...!

Ha fia vagy lánya kilép az életbe,

úgy őszintén kívánjuk, hogy eredményes munkálkodásukat sok szerencse kísérje.

E jókívánságaink beteljesülését egy kis CONTINENTAL táskaírógép ajándékozásával is elősegíthetjük. Ez a kis gép tökéletes biztonságot és gyorsaságot eredményez az írásmunkáikban s ezzel már legtöbbnyire megtették az első lépést előre...

A kis Continental írógépek különböző modelljei közül Ön is kiválaszthatja a legmegfelelőbbet a magyarországi vezérképviseletnél:

GOŸ ÉS KOVALSZKY RT.,
Budapest, V. Nádor-u. 11.
Tel.: *114-630, 124-580, 126-533.

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 137—103. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. emelet. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fill. Kéziratok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja.

Nyomatott a Stádium R.-T. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. — Felelős: Győry Aladár igazgató.

Corrado Alvaro:

A fehér ló

Abban az évben, amikor a vörösök elfoglalták Volhiniát, Kekuatoff herceg egy megszálló csapatot vezetett. Anélkül, hogy akarta, sőt anélkül, hogy szinte észrevette volna, a világháborúból a polgárháborúba csöppent. De a parancsnoksága alatt álló ázsiai bandától egyszerűen félt, s fölöttébb szégyelte félelmét, mert mindig vitéz katona volt s már több ízben farkasszemet nézett a halállal. Most azonban, amikor alárendeltjei valami ügyben keresték, legjobban szeretett volna elbújni, mint aki halálos ítéletét várja. Legszívesebben zárt ajtó mögül felelgetett ki, mint akinek más dolga van. Nem tudott hozzászokni a rászögezett fürkésző tekintetekhez, talán épp azért, mert olvashattak volna a multjában...

Valóban ostoba dolog volt ilyen mesterséget folytatni csak azért, hogy megéljen, s elviselni e vadállatok mészárlásait és a mészárlások kigőzölgését, a vér páráját. Ez a kigőzölgés áthatotta a levegőt. Mintha a földben hasadék támadt volna, melyből kiáradt a világot erjesztő és rothasztó kotyvalékok éles bűze. Ez a bűz magukat a hordákat is az őrjöngésig felkavarta. Igyekeztek szabadulni tőle, mosták a hajukat, a kezüket, a ruháikat éterben, illatszerekben, tiszta szeszben, amit az elfoglalt városok patikáiból és drogériáiból zsákmányoltak. De ezek a mosakodások csak áthatóbbá tették a bűzt...

Kekuatoff parancsnok, amint új helységbe ért, rögtön bezárkózott a parancsnokság számára fenntartott villába, vagy lakosztályba, amely nagyobbára elhagyott volt, s magán hordozta a menekléstől és fosztogatástól feldúlt régi élet arculatát. Amikor kinézett az utcára, az akkori hónapok végeláthatatlan történelme pergett le szemei előtt. A tél lucskos, ködös, sáros volt. A sárban latyakoltak a hordák. Amikor új cimborák érkeztek, őrülten lövöldözni kezdtek. Azután a letartóztatottak és elítéltek vonszolták fáradt magukat hosszú sorban: némelyikük megbotlott, elesett, feltápászkodott, vagy föl sem tápászkodott többé.

A vörös atlasz, vagy brokát sálak, szalagok, rongyok és cafatok, melyek díszítették, cifrázták, álcázták a bandák tagjait, úgy kivirítottak a sárból és ködből, ahogy a piros muskátli az őszi virágoskert hervadt színeiből. Ez a gyülöletes látvány pergett le előtte nap-nap után, szakadatlanul. Kilyukadt az idő, mint valami rossz zsák...

A havazás kitisztította volna a levegőt, beborította volna a sarat, felüdítette volna az embereket és a gondolataikat. Az emberek úgy várták a havazást, ahogy a sivatag vándora álmodozik a vízről. Amint elkezdett havazni, ezek a dögszagtól elnehezült emberek lekapták a sapkájukat, hogy hajukra szálljon a könnyű, friss hó és kinyújtották a kezüket s a tiszta, fehér hóval dörzsölték a szájukat és arcukat...

A falu kihalt volt, mint egy puszta. Élő lélek nem járt az utcán. Az ablakok mögött nem hallatszott lélekzet sem. A téren, mint valami hóálom, vagy talapzatáról leszállott márványszobor, egy hófehér ló volt az élet egyetlen jele. Fiatal telivér volt, remek fajta, s ép oly meglepő, mint a nagy műalkotások eldugott falvakban. A ló egykedvűen hunyorgott s ügyet sem vetett a jövevényekre.

Ez a falu híres volt a lótenyészetéről s a megszálló bandák azt remélték, hogy elláthatják magukat lovakkal, mert bizony már sokuk járt a saját lábán. De általában mind szívesen kicserélték volna elcsigázott gebéiket, melyek kókadtan vánszorogtak s minden állomásnál összedugták a képüket, talán nem egyébért, mint hogy titkos nyelvükön kibeszéljék magukat. Ki kellett beszéljék egymásnak a sebeket, a hegeket, az ostorcsapásokat és a sarkantyúnyomokat, ki kellett beszéljék a rajtuk dőzsölő férgeket is. Az állatok cinkossága elviselhetetlen volt, nagyon hasonlított azoknak a foglyoknak és elítélteknek a viselkedéséhez, akiket a megszállók maguk után vonszoltak, hogy végül megöljék őket: ezek is hosszú pillantásokkal beszéltek, szavak nélkül, vagy csak motyogva... Az emberekkel végezni egyszerű volt, de a lovak hasznosak voltak s csak akkor ölték meg őket, ha már nem akartak tovább menni. A foglyok mukkanás nélkül, elfásultan, türelmesen mentek előre: emberek voltak, röviden...

Kekuatoff parancsnok odament a szép állathoz, s anélkül, hogy a lováról leszállt volna, beszélni kezdett hozzá: «Hogy hívnak? Velem jönnél? Tudod-e, hogy csodaszép vagy?» Halkan beszélt hozzá, mint egyenrangúhoz. Az állat csak nézte Kekuatoffot nagy nedves szemeivel, melyek egyetlen élő foltként mozogtak testének valószínűtlen fehérségében. Majd megszagolta a parancsnok lovát, s elfordulva csak félszemmel nézte az új jövevényt. Végül lassan odébb ballagott, — valaki felé. Csakugyan, a közből egy nő fordult ki, aki jeleket adott a paripának és halkan suttogott: «Ne, ne, Ibrahim! Menj innen, menj!»

Kekuatoff megindult a nő felé. Látszatra parasztasszony volt és didergett rongyaiban. Kekuatoff egyik kezével feltolta a nő homlokát és szemét borító kendőt, mely alól sápadt és szomorú, finom vonalú arc bukkant ki. Ibrahim egészen az asszony mellé húzódott. A nő kinyújtota fehér kezét s próbálta elűzni, de már közben szánalomraméltó búsulással nézett a parancsnokra. *«A ló az öné»* mondta Kekuatoff, *«ön pedig úrinő állöltözetben.* Menjen innen, meneküljön, mentse az életét, amíg lehet. Én is úr voltam! Olyan voltam, mint maga...»

Az asszony a kendőjét az arcába húzta és elszaladt. Kekuatoff elállta a fehér ló útját, az pedig, anélkül, hogy ránézett volna, meghajtotta térdeit és elfeküdt a földön. Gyönge nyerítést küldött abba az irányba, amerre úrnője eltűnt és elborult nagy szemeivel utána meredt... *«Ez a ló megvet engem»*, mondta magában Kekuatoff.

Azt hitte álmodik, amikor megfordult és látta, hogy a térbe nyíló utcákból lovak tömege áramlik elő. Ha nem hallotta volna mögöttük a vörösök kiáltásait, azt hitte volna, hogy valami ünnepélyes és fínom szokásokra adó birodalomba került: az emelt fővel közelgő egyszerű és okos lovak megannyi ősi nemesnek látszottak... A révület nem tartott soká. A vörösök most egy csoport rémült és reszkető embert tuszkoltak a tér közepére, akik feltartották a kezüket. Erre a lovak megmozdultak, szelíden és lassú léptekkel s az emberek felé tartották, akik eltakarták a szemüket, a falhoz lapulva szaladni kezdtek és bemenekültek a kapuk alá, de a felbőszült elvtársak visszakergették őket a tér közepére. «Buták, buták, túl emberiek», gondolta Kekuatoff a látványra. A lovak pedig reszkettek kísértetiesen, mintha nem tudtak volna beletörődni abba, hogy a gazdáik így menekülnek előlük, hogy úgy tesznek, mintha nem ismernék meg őket; gyengéden fel-felnyerítettek, igyekeztek hozzájuk símulni, mellettük ügettek, mit sem értve a kegyetlen játékból; fejük zúgott a vörös bandák ordítozásától: *«Ti vagytok a tulajdonosok! Urak álöltözetben! Urak! A lovaitok elárultak benneteket!»* Nem, még azt sem értették, amikor a dúrva katonamancsok nekiestek a szerencsétlenek ruháinak, s tépték, szaggatták zekéiket, blúzaikat, száljaikat, s egymás után bukkantak elő megviselt öreg arcok, fínom és elrémült arcok, fehér, túlságosan fehér kezek és karok. Egymáshoz kötözték és sorba állították őket. Tovább kellett menni. S a foglyok mögött összeterelték a lovakat.

Az emberek sora megindult. A lovak egy csoportban maradtak és nézték mi történik. A fehér ló köré gyülekeztek, mely egyenesen állt, körül se nézett, szeme elrévedt, szinte önmagába nézett, mint néha a lovak szokták. A havazás megszünt s a hó rögtön lucsokká vált a sárban. A büzhödt levegő, amely nyomon, mint az árnyék követte a megszállókat, ismét úgy ereszkedett le, mint valami nehéz felhő. *«Rajta, nyergeld meg!»*, parancsolt rá Kekuatoff egy katonára és a fehér ló felé intett. De ez felágaskodott, s messze vetette magától a katonát nyergestől. «Te, te arisztokrata dög!» ordított a katona, ahogy feltápászkodott, s a kardját kivonva már neki is ugrott a paripának. Vérpatak csillant fel az állat fehér nyakán...

Kekuatoff felhördült. A lovaglóostor süvöltve végigvágott a megvadult katonán s a vadharagú ember üvölteni kezdett: *«Nem látod, hogy nem kellesz nekik? Nem látod, hogy undorodik tőled? Hogy inkább meghal?* Csak az emberek viselhetik el az ilyen gaz életet! Csak az emberek!» Magán kívül volt. Úgy érezte, hogy hirtelen dühe, őslényének váratlan lázadása mindent vérkődbe borít körülötte: a megbokrosodott lovakat, melyek letiporták az embereket; az embereket, akik rohanni kezdtek; a puskatűz ropogását; az egymásra hulló lovakat. Későn, túlkésőn vette csak észre, hogy megsebesült. A melléhez kapta a kezét és előre bukott. És álmodni kezdett. Azt álmodta, hogy könnyű, boldog és hogy lebeg, miközben ütemes léptek távolodnak és egy ostor pattogása belevesz a síkság messzeségébe...

Olasz eredetiből fordította: BRELICH MARIO.

UTOLSÓ FELVONÁS

A SZOVJET-BETONERŐD OSTROMÁBAN